

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKP CARGO
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r.

Według MSSF
W kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	2
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
1. Informacje ogólne	6
1.1 Podstawowe informacje o działalności Grupy	6
1.2 Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	8
1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	9
1.4 Korekty błędów poprzednich okresów	15
1.5 Przekształcenie danych porównawczych	15
2. Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów	17
2.1 Przychody z tytułu umów z klientami	17
2.2 Koszty operacyjne	20
2.3 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	21
2.4 Przychody i (koszty) finansowe	22
3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania	22
3.1 Podatek dochodowy	22
4. Noty objaśniające dotyczące zadłużenia, zarządzania płynnością i kapitałem własnym	26
4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia	26
4.2 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem	28
4.3 Zarządzanie ryzykiem płynności	30
4.4 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31
4.5 Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	31
5. Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej	32
5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	32
5.2 Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW)	38
5.3 Zapasy	39
5.4 Należności handlowe	40
5.5 Pozostałe aktywa	42
5.6 Zobowiązania inwestycyjne	42
5.7 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	43
5.8 Pozostałe rezerwy	46
5.9 Pozostałe zobowiązania	48
6. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	48
6.1 Instrumenty finansowe	50
6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym	55
7. Noty pozostałe	61
7.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	61
7.2 Umowy leasingu operacyjnego	63
7.3 Zobowiązania do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe	64
7.4 Zobowiązania warunkowe	64
7.5 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	65
7.6 Zdarzenia po dniu bilansowym	65
7.7 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	65

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2018	2017	
Przychody z tytułu umów z klientami	5 183,0	4 689,1	<i>Nota 2.1</i>
Zużycie energii i paliwa trakcyjnego	(615,1)	(544,8)	<i>Nota 2.2</i>
Usługi dostępu do infrastruktury	(732,0)	(717,6)	
Usługi transportowe	(463,1)	(450,6)	
Pozostałe usługi	(529,6)	(450,6)	<i>Nota 2.2</i>
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 651,4)	(1 510,3)	<i>Nota 2.2</i>
Pozostałe koszty	(298,9)	(297,3)	<i>Nota 2.2</i>
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	14,1	(17,6)	<i>Nota 2.3</i>
Zysk operacyjny bez uwzględnienia amortyzacji (EBITDA)	907,0	700,3	
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(629,4)	(546,9)	<i>Nota 2.2</i>
Zysk na działalności operacyjnej (EBIT)	277,6	153,4	
Przychody i (koszty) finansowe	(42,0)	(37,7)	<i>Nota 2.4</i>
Udział w zyskach / (stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	3,7	0,8	<i>Nota 5.2</i>
Wynik ze sprzedaży udziałów jednostek wycenianych metodą praw własności	4,5	-	
Zysk przed opodatkowaniem	243,8	116,5	
Podatek dochodowy	(59,9)	(34,8)	<i>Nota 3.1</i>
ZYSK NETTO	183,9	81,7	
POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY			
Wycena instrumentów zabezpieczających	(23,4)	27,9	<i>Nota 6.1</i>
Podatek dochodowy	4,4	(5,3)	
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych	16,5	(0,6)	
Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy razem	(2,5)	22,0	
Zyski / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	(13,2)	(36,9)	<i>Nota 5.7</i>
Podatek dochodowy	2,5	7,0	
Pozostałe całkowite dochody niepodlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy razem	(10,7)	(29,9)	
Suma pozostałych całkowitych dochodów	(13,2)	(7,9)	
SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	170,7	73,8	
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	183,9	81,7	
Suma całkowitych dochodów przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	170,7	73,8	
Zysk na akcję (w PLN na jedną akcję)			
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	44 786 917	44 786 917	
Zysk na akcję podstawowy i rozwodniony	4,11	1,82	

Dane za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku zostały przekształcone, co opisano w [Notach 1.3, 1.4](#) oraz [1.5](#) niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

W okresach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym nie występowały udziały niedające kontroli.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	31/12/2018	31/12/2017	01/01/2017	
AKTYWA				
Tabor kolejowy	3 997,0	3 750,4	3 734,6	<i>Nota 5.1</i>
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	949,9	937,6	966,0	<i>Nota 5.1</i>
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	47,3	53,6	58,2	<i>Nota 5.2</i>
Należności handlowe	0,7	1,8	2,2	
Pozostałe aktywa	56,7	70,4	91,7	<i>Nota 5.5</i>
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	135,6	137,7	111,5	<i>Nota 3.1</i>
Aktywa trwałe razem	5 187,2	4 951,5	4 964,2	
Zapasy	161,7	148,5	121,2	<i>Nota 5.3</i>
Należności handlowe	684,6	687,0	613,8	<i>Nota 5.4</i>
Lokaty powyżej 3 miesięcy	201,1	253,8	-	
Pozostałe aktywa	124,4	88,1	57,0	<i>Nota 5.5</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	447,3	516,8	755,9	<i>Nota 4.4</i>
Aktywa obrotowe razem	1 619,1	1 694,2	1 547,9	
AKTYWA RAZEM	6 806,3	6 645,7	6 512,1	
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA				
Kapitał zakładowy	2 239,3	2 239,3	2 239,3	<i>Nota 4.2</i>
Kapitał zapasowy	628,2	619,3	618,7	<i>Nota 4.2</i>
Pozostałe składniki kapitału własnego	(44,2)	(1,6)	5,7	
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	75,8	59,9	60,5	
Zyski zatrzymane	584,4	400,3	319,2	
Kapitał własny razem	3 483,5	3 317,2	3 243,4	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 156,5	1 403,7	1 414,5	<i>Nota 4.1</i>
Zobowiązania handlowe	0,5	1,3	1,3	
Zobowiązania inwestycyjne	109,8	-	0,6	<i>Nota 5.6</i>
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	591,5	575,7	542,1	<i>Nota 5.7</i>
Pozostałe rezerwy	20,5	22,5	26,4	<i>Nota 5.8</i>
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	88,5	107,4	106,7	<i>Nota 3.1</i>
Pozostałe zobowiązania	1,8	0,3	1,0	<i>Nota 5.9</i>
Zobowiązania długoterminowe razem	1 969,1	2 110,9	2 092,6	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	270,5	297,7	376,0	<i>Nota 4.1</i>
Zobowiązania handlowe	499,4	445,9	376,0	
Zobowiązania inwestycyjne	177,6	79,1	45,8	<i>Nota 5.6</i>
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	115,5	108,5	103,5	<i>Nota 5.7</i>
Pozostałe rezerwy	56,9	59,7	25,0	<i>Nota 5.8</i>
Pozostałe zobowiązania	233,8	226,7	249,8	<i>Nota 5.9</i>
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 353,7	1 217,6	1 176,1	
Zobowiązania razem	3 322,8	3 328,5	3 268,7	
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 806,3	6 645,7	6 512,1	

Dane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 1 stycznia 2017 roku zostały przekształcone, co opisano w **Notach 1.3, 1.4** oraz **1.5** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Pozostałe składniki kapitału własnego						Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem	
	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Zyski / (straty) z tytułu wyceny instrumentów kapitałowych w wartości godziwej	Zyski / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	Wycena instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych			
1/01/2018 (zbadane)	2 239,3	619,3	-	(15,7)	20,5	59,9	411,4	3 334,7	
Korekty błędów poprzednich okresów	-	-	-	(6,4)	-	-	(11,1)	(17,5)	Nota 1.4
Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9	-	-	(12,9)	-	-	-	9,1	(3,8)	Nota 1.3
1/01/2018 (po przekształceniu)	2 239,3	619,3	(12,9)	(22,1)	20,5	59,9	409,4	3 313,4	
Wynik netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	183,9	183,9	
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	-	(10,7)	(19,0)	16,5	-	(13,2)	
Całkowite dochody razem	-	-	-	(10,7)	(19,0)	16,5	183,9	170,7	
Pozostałe zmiany za rok obrotowy	-	8,9	-	-	-	(0,6)	(8,9)	(0,6)	
31/12/2018	2 239,3	628,2	(12,9)	(32,8)	1,5	75,8	584,4	3 483,5	
1/01/2017 (zbadane)	2 239,3	618,7	-	13,5	(2,1)	60,5	330,3	3 260,2	
Korekty błędów poprzednich okresów	-	-	-	(5,7)	-	-	(11,1)	(16,8)	Nota 1.4
1/01/2017 (po przekształceniu)	2 239,3	618,7	-	7,8	(2,1)	60,5	319,2	3 243,4	
Wynik netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	81,7	81,7	
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	-	(29,9)	22,6	(0,6)	-	(7,9)	
Całkowite dochody razem	-	-	-	(29,9)	22,6	(0,6)	81,7	73,8	
Pozostałe zmiany za rok obrotowy	-	0,6	-	-	-	-	(0,6)	-	
31/12/2017	2 239,3	619,3	-	(22,1)	20,5	59,9	400,3	3 317,2	

Dane za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku zostały przekształcone, co opisano w **Notach 1.3, 1.4** oraz **1.5** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	2018	2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	243,8	116,5
Korekty		
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	629,4	546,9
(Zyski) / straty z tytułu odsetek, dywidendy	18,3	24,8
Otrzymane / (zapłacone) odsetki	4,3	3,1
Otrzymany / (zapłacony) podatek dochodowy	(75,8)	(55,3)
Zmiany w kapitale obrotowym	78,4	1,6
Pozostałe korekty	(35,4)	(36,9)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	863,0	600,7
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wydatki z tytułu nabycia niefinansowych aktywów trwałych	(719,7)	(511,1)
Wpływy z tytułu zbycia niefinansowych aktywów trwałych	25,1	9,1
Wpływy z tytułu sprzedaży jednostek wycenianych metodą praw własności	12,2	-
Wpływy z tytułu otrzymanych dywidend	2,4	5,2
Wpływy / (wydatki) z tytułu lokat bankowych powyżej 3 miesięcy	53,0	(253,0)
Pozostałe wpływy / (wydatki) związane z działalnością inwestycyjną	15,0	9,8
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(612,0)	(740,0)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wydatki z tytułu leasingu finansowego	(46,7)	(59,6)
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów / pożyczek	0,3	366,3
Spłata kredytów / pożyczek	(248,6)	(255,2)
Zapłacone odsetki od leasingu finansowego oraz kredytów / pożyczek	(31,4)	(34,2)
Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi	-	(114,7)
Pozostałe wydatki dotyczące działalności finansowej	3,5	(2,0)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(322,9)	(99,4)
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(71,9)	(238,7)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	516,8	755,9
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	2,4	(0,4)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego, w tym:	447,3	516,8
<i>o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	39,6	35,4

Dane za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku zostały przekształcone, co opisano w [Notach 1.3, 1.4](#) oraz [1.5](#) niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1 Podstawowe informacje o działalności Grupy

Informacje o Jednostce dominującej

Spółka PKP CARGO S.A. ("Spółka", "Jednostka dominująca") została utworzona na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 29 czerwca 2001 roku (Repetitorium A Nr 1287/2001). Siedzibą Jednostki dominującej jest Warszawa, ul. Grójecka 17. Jednostka dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000027702. Obecnie, z uwagi na późniejszą zmianę siedziby Jednostki dominującej, akta prowadzone są przez Sąd Rejestrowy dla M. St. Warszawy, Wydział XII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 277586360 oraz numer NIP 954-23-81-960.

Rokiem obrotowym Jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PKP CARGO jest rok kalendarzowy.

Skład organów zarządczych i nadzorujących Jednostki dominującej oraz struktura akcjonariatu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2018 roku zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej PKP CARGO za rok obrotowy 2018 odpowiednio w Rozdziałach 9.11 oraz 9.4.

Informacje o Grupie Kapitałowej

Podstawową działalnością Grupy jest transport kolejowy towarów. Oprócz usług transportu kolejowego towarów Grupa świadczy usługi dodatkowe:

Na dzień bilansowy w skład Grupy Kapitałowej PKP CARGO (zwanej dalej Grupą) wchodzi PKP CARGO S.A. jako podmiot dominujący oraz 26 spółek zależnych. Ponadto Grupa posiada udziały w 3 podmiotach stowarzyszonych oraz udziały w 1 wspólnym przedsięwzięciu.

Czas trwania działalności poszczególnych spółek Grupy nie jest ograniczony.

1.1 Podstawowe informacje o działalności Grupy (cd.)

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych konsolidowanych metodą pełną na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

L.p.	Nazwa jednostki zależnej	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów posiadanych przez Grupę	
			31/12/2018	31/12/2017
1	PKP CARGO Centrum Logistyczne Małaszewicze Sp. z o.o.	Małaszewicze	100,0%	100,0%
2	PKP CARGO Centrum Logistyczne Medyka - Żurawica Sp. z o.o.	Żurawica	100,0%	100,0%
3	PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
4	PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
5	PKP CARGOTABOR Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
6	PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
7	CARGOTOR Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
8	Cargosped Terminal Braniewo Sp. z o.o.	Braniewo	100,0%	100,0%
9	AWT CE s.r.o.	Praga	100,0%	100,0%
10	Advanced World Transport a.s.	Ostrawa	100,0%	100,0%
11	AWT ROSCO a.s.	Ostrawa	100,0%	100,0%
12	AWT Čechofracht a.s.	Praga	100,0%	100,0%
13	AWT Rekultivace a.s.	Hawierzów-Sucha Średnia	100,0%	100,0%
14	AWT Rail HU Zrt.	Budapeszt	100,0%	100,0%

W dniu 9 września 2018 roku czeski sąd rejestrowy zarejestrował przekształcenie holenderskiej spółki Advanced World Transport B.V. z siedzibą w Amsterdamie w czeską spółkę AWT CE s.r.o. z siedzibą w Pradze. Powyższe oznacza, że spółka Advanced World Transport B.V. zakończyła swój byt prawny w Holandii, a spółką dominującą w Grupie AWT jest obecnie AWT CE s.r.o.

Szczegółowe informacje na temat pozostałych jednostek zależnych wchodzących w skład Grupy na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

L.p.	Nazwa jednostki zależnej	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów posiadanych przez Grupę	
			31/12/2018	31/12/2017
15	ONECARGO Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
16	ONECARGO CONNECT Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
17	Transgaz S.A.	Zalesie k. Małaszewicz	64,0%	64,0%
18	Trade Trans Finance Sp. z o.o.	Warszawa	100,0%	100,0%
19	PKP CARGO CONNECT GmbH	Hamburg	100,0%	100,0%
20	PPHU "Ukpol" Sp. z o.o.	Werchrata	100,0%	100,0%
21	AWT Rail SK a. s.	Bratysława	100,0%	100,0%
22	AWT DLT s.r.o.	Kladno	100,0%	100,0%
23	AWT Trading s.r.o.	Pietwałd	100,0%	100,0%
24	AWT Rekultivace PL Sp. z o.o.	Cieszyn	100,0%	100,0%
25	RND s.r.o.	Ołomuniec	51,0%	51,0%
26	PRIMOL-RAIL d.o.o.	Grčarevec	80,0%	-

W dniu 6 grudnia 2018 roku Advanced World Transport a.s. nabyła 80% udziałów w słoweńskiej spółce PRIMOL-RAIL d.o.o.

Jednostki zależne niekonsolidowane, udziały w podmiotach stowarzyszonych oraz udziały we wspólnym przedsięwzięciu wyceniane metoda praw własności zaprezentowano w [Nocie 5.2](#).

1.2 Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe sporządzono zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami przyjętymi przez Unię Europejską ("MSSF UE"), opublikowanymi i obowiązującymi w czasie przygotowania niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018, poz. 757, "Rozporządzenie").

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę przez okres przynajmniej 12 miesięcy od dnia sprawozdania finansowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego z wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Dane w sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w milionach złotych.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe podlegało badaniu biegłego rewidenta. Dane porównawcze zaprezentowane w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym zostały przekształcone w związku z korektą błędów poprzednich okresów oraz retrospektywnym zastosowaniem MSSF 15. Dodatkowo niektóre pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 roku zostały przekształcone w związku z wdrożeniem MSSF 9. Dane na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały zaprezentowane w oparciu o MSR 39. Efekt przekształcenia w związku z korektą błędów poprzednich okresów, wdrożeniem MSSF 15 oraz MSFF 9 opisano w **Nocie 1.3, 1.4 i 1.5** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Zasady rachunkowości Grupy opisane w kolejnych notach stosowane były w sposób ciągły do wszystkich prezentowanych okresów za wyjątkiem zmian wynikających z wejścia w życie MSSF 9, co opisano w Nocie 1.3. Zasady rachunkowości, ważne szacunki oraz osądy dla istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notach do niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Nota	Tytuł	Kwota ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym		Polityka Rachunkowości	Ważne szacunki i osądy
		2018	2017		
2.1	Przychody z tytułu umów z klientami	5 183,0	4 689,1	X	X
2.2	Koszty operacyjne	(4 919,5)	(4 518,1)		
2.3	Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	14,1	(17,6)		
2.4	Przychody i (koszty) finansowe	(42,0)	(37,7)		
3.1	Podatek dochodowy	(59,9)	(34,8)	X	X
5.1	Tabor kolejowy	3 997,0	3 750,4	X	X
5.1	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	949,9	937,6	X	X
5.2	Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	47,3	53,6		
5.5	Pozostałe aktywa	181,1	158,5	X	
5.3	Zapasy	161,7	148,5	X	
5.4	Należności handlowe	685,3	688,8	X	X
4.4	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	447,3	516,8	X	
4.2	Kapitał własny	3 483,5	3 317,2	X	
4.1	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 427,0	1 701,4	X	
5.6	Zobowiązania inwestycyjne	287,4	79,1	X	
5.7	Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	707,0	684,2	X	X
5.8	Pozostałe rezerwy	77,4	82,2	X	
5.9	Pozostałe zobowiązania	235,6	227,0	X	
7.4	Zobowiązania warunkowe	244,8	259,3	X	X

1.2 Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego (cd.)

Zasady konsolidacji

W skład Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego wchodzi jednostkowe sprawozdania finansowe Jednostki dominującej i jednostek przez nią kontrolowanych (jej spółki zależne) za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF UE, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Przychody i koszty jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów od momentu rzeczywistej daty nabycia danej jednostki do dnia jej efektywnego zbycia. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy zostały w konsolidacji w pełni wyłączone.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, kiedy pozycje podlegają przeszacowaniu. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na ten dzień. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku, o ile nie odracza się ich w pozostałych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Dane finansowe jednostek zagranicznych dla celów konsolidacji przeliczane zostały na walutę polską w następujący sposób:

- pozycje aktywów i zobowiązań według kursu wymiany na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych według średniego kursu wymiany w danym okresie sprawozdawczym, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Różnice kursowe powstałe w wyniku powyższych przeliczeń ujmowane są w kapitale własnym, jako różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku Grupa dla potrzeb wyceny sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych objętych konsolidacją zostały przyjęte następujące kursy walut:

Waluta	Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej		Pozycje sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych	
	31/12/2018	31/12/2017	2018	2017
EUR	4,3000	4,1709	4,2669	4,2447
CZK	0,1673	0,1632	0,1663	0,1614
HUF	0,0134	0,0134	0,0133	0,0137
CHF	3,8166	3,5672	3,7081	3,8087

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki dominującej w dniu 20 marca 2019 roku.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR oraz UE, które weszły w życie

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej następujące standardy mają istotny wpływ na niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe:

- **MSSF 9 "Instrumenty finansowe"** - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Kluczowe zmiany wprowadzone przez nowy standard dotyczą:
 - Zmiany zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, które oparte są o model biznesowy, w którym są zarządzane, oraz charakterystykę przepływów pieniężnych. Dotychczas stosowane kategorie aktywów finansowych zostały zastąpione nowymi, tj. wycenianymi według:
 - amortyzowanego kosztu,
 - według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
 - według wartości godziwej przez wynik finansowy.
 Zmieniony standard obowiązuje wycenę udziałów w spółkach nienotowanych w wartości godziwej i znacznie ogranicza dotychczasową możliwość wyceny według kosztu.
 - Wprowadzenia nowego modelu oceny utraty wartości aktywów finansowych, który zastępuje koncepcję strat poniesionych, koncepcją strat oczekiwanych.
 - Modelu rachunkowości zabezpieczeń.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)
Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

Wejście w życie MSSF 9 miało wpływ na niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy w zakresie opisanym poniżej.

Zmiana zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych

Grupa skorzystała z przepisów przejściowych MSSF 9 umożliwiających brak przekształcenia danych porównawczych w zakresie zmian dotyczących klasyfikacji i wyceny utraty wartości aktywów finansowych, w związku z czym przekształciła dane na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, tj. 1 stycznia 2018 roku, co oznacza, że dane za rok 2017 i 2018 nie są ze sobą porównywalne, gdyż zostały przygotowane w oparciu o odmienne zasady rachunkowości. Zmiana zasad klasyfikacji spowodowała zmianę klasyfikacji aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Grupy. Instrumenty klasyfikowane wcześniej do kategorii pożyczek i należności zgodnie ze stosowanym modelem biznesowym utrzymywane są w celu ściągnięcia umownych przepływów. Spełniły one pozostałe warunki klasyfikacji do aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu, więc wejście w życie MSSF 9 nie spowodowało zmiany zasad ich wyceny. Udziały i akcje posiadane przez Grupę w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach były wyceniane w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Zgodnie z MSSF 9 inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej. Na podstawie przyjętych zmian w polityce rachunkowości efekt wyceny ujmowany jest w pozostałych całkowitych dochodach.

Poniżej przedstawiono zmiany w klasyfikacji i wycenie aktywów finansowych w związku z wejściem w życie MSSF 9:

MSR 39			MSSF 9			Wpływ zmiany
Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	Metoda wyceny	31/12/2017	Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	Metoda wyceny	1/01/2018	
Instrumenty finansowe zabezpieczające			Instrumenty finansowe zabezpieczające			
Instrumenty pochodne	w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	12,1	Instrumenty pochodne	w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	12,1	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody			
Udziały w spółkach nienotowanych	według kosztu pomniejszonego o odpisy aktualizujące	7,3	Inwestycje w instrumenty kapitałowe	w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	6,2	(1,1)
Pożyczki i należności			Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu			
Należności handlowe	według zamortyzowanego kosztu	688,8	Należności handlowe	według zamortyzowanego kosztu	685,5	(3,3)
Należności z tytułu sprzedaży aktywów trwałych	według zamortyzowanego kosztu	0,1	Należności z tytułu sprzedaży aktywów trwałych	według zamortyzowanego kosztu	0,1	-
Udzielone pożyczki	według zamortyzowanego kosztu	1,1	Udzielone pożyczki	według zamortyzowanego kosztu	1,1	-
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	według zamortyzowanego kosztu	253,8	Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	według zamortyzowanego kosztu	253,8	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	według zamortyzowanego kosztu	516,8	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	według zamortyzowanego kosztu	516,8	-

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa w ramach udziałów w spółkach nienotowanych prezentowała głównie wartość udziałów w Euroterminal Sławków Sp. z o.o. w kwocie 6 milionów złotych.

W wyniku pierwszego zastosowania MSSF 9 Grupa dokonała wyceny do wartości godziwej udziałów w Euroterminal Sławków Sp. z o.o. Ustalona w wyniku wyceny wartość godziwa udziałów wyniosła 4,9 milionów złotych.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej skutki wyceny inwestycji w instrumenty kapitałowe prezentowane są jako pozostałe składniki kapitału własnego.

Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 Grupa dokonała przekształcenia danych wynikających z Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego sporządzonego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku w następujący sposób:

- skutki wyceny udziałów w Euroterminal Sławków Sp. z o.o. do wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2018 roku w kwocie 1,1 miliona złotych pomniejszyły pozostałe aktywa oraz pozostałe składniki kapitału własnego,
- ujęty w poprzednich okresach odpis aktualizujący wartość inwestycji w instrumenty kapitałowe w kwocie 11,8 milionów złotych powiększył zyski zatrzymane oraz pomniejszył pozostałe składniki kapitału własnego.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

Model oceny utraty wartości aktywów finansowych

Wdrożony przez Grupę nowy model utraty wartości aktywów finansowych opiera się na analizie prawdopodobieństwa poniesionych strat kredytowych należności handlowych. Ustalona kwota dodatkowego odpisu aktualizującego wartość należności handlowych wynikająca z wdrożenia MSSF 9 wynosi 3,3 milionów złotych.

Wdrożenie MSSF 9 nie miało wpływu na utratę wartości instrumentów finansowych o charakterze dłużnym.

Zmiany wynikające z zastosowania MSSF 9 w zakresie modelu utraty wartości aktywów finansowych zostały ujęte na dzień 1 stycznia 2018 roku w następujący sposób:

- należności handlowe uległy zmniejszeniu o kwotę 3,3 milionów złotych,
- aktywa z tytułu podatku odroczonego uległy zwiększeniu o kwotę 0,6 miliona złotych,
- zyski zatrzymane uległy zmniejszeniu o kwotę 2,7 milionów złotych.

Ustalenie odpisów aktualizujących w odniesieniu do należności handlowych zgodnie z MSSF 9 zaprezentowano w **Nocie 5.4**.

Pozostałe aktywa finansowe o charakterze dłużnym charakteryzują się niskim ryzykiem kredytowym i kalkulacja utraty wartości wykazała nieistotną kwotę odpisu aktualizującego, dlatego nie został on rozpoznany przez Grupę.

Rachunkowość zabezpieczeń

Wprowadzone zmiany w zakresie rachunkowości zabezpieczeń w przypadku Grupy dotyczyły głównie kwestii dokumentacyjnych w związku z powyższym wejście w życie MSSF 9 w tym zakresie nie wpłynęło na sytuację finansową i majątkową Grupy.

Efekt wdrożenia MSSF 9 na dzień pierwszego zastosowania, tj. na dzień 1 stycznia 2018 roku, zaprezentowano w **Nocie 1.5**.

- **MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"** - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard ten zastąpił MSR 18 "Przychody", MSR 11 "Umowy o usługę budowlaną" oraz związane z nimi interpretacje. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w sporządzanym sprawozdaniu w taki sposób, aby wskazać transfer towarów lub usług na rzecz klientów w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), które Grupa spodziewa się otrzymać w zamian za te towary lub usługi. Zgodnie z nowymi regulacjami przychód powstaje w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami przechodzi w ręce klienta. Standard wprowadził 5-etapowe podejście rozpoznania przychodów:

- 1) Identyfikacja umów z klientami, przez których rozumie się strony, które zawarły umowę z jednostką w celu nabycia dóbr lub usług, będących efektem zwykłej działalności jednostki, w zamian za wynagrodzenie.
- 2) Identyfikacja umownych zobowiązań do wykonania świadczeń.
- 3) Określenie ceny transakcji. Ustalając cenę transakcyjną, oprócz wynagrodzenia podstawowego należy dodatkowo rozważyć inne składniki takie jak: wynagrodzenie zmienne, wynagrodzenie niepieniężne, które należy wycenić w wartości godziwej, czynniki związane z finansowaniem ceny (przez sprzedającego lub kupującego), np. dyskonto wynikające z odstępu czasowego między realizacją obowiązku świadczenia a płatnością za jego realizację lub kwoty płacone w związku z realizacją zobowiązań umowy.
- 4) Alokacja ceny transakcji do umownych zobowiązań do realizacji świadczeń. Najlepszą podstawą do ustalenia ceny indywidualnej jest cena, za jaką jednostka może oddzielnie sprzedać dane dobro lub usługę.
- 5) Ujęcie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę. Obowiązek realizacji świadczeń uznaje się za spełniony w chwili przeniesienia na klienta kontroli nad dobrami lub usługami będącymi przedmiotem umowy.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- **MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"** - z uwagi na fakt, iż Grupa generuje przede wszystkim przychody ze świadczenia usług transportu kolejowego wejście w życie MSSF 15 dotyczyło przede wszystkim umów przewozowych. W wyniku przeprowadzonych prac stwierdzono, iż w umowach handlowych występuje zmienny element wynagrodzenia wynikający z:

- możliwości nałożenia kar na klienta w związku z niewywiązaniem się przez niego z zapisów umownych dotyczących przewiezienia określonego wolumenu ładunku w okresie trwania umowy,
- możliwości nałożenia kary na Grupę przez klienta w przypadku nie przewiezienia zleconej masy.

Dotychczas kary te były prezentowane jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne, w zależności od charakteru kary. Zgodnie z nowym standardem powyższe kary traktowane są jako element przychodów z umów z klientami. Na podstawie MSSF 15 załącznik C punkt 3a Zarząd Jednostki dominującej zdecydował, że standard zostanie wdrożony retrospektywnie zgodnie z wymogami MSR 8 "Zasady (polityki) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych oraz korygowanie błędów" z możliwością uwzględnienia wskazówek zawartych w punkcie C5. Zastosowanie tego podejścia nie skutkowało korektą kapitałów własnych Grupy na dzień pierwszego zastosowania MSSF 15. Zgodnie z wcześniej stosowanymi zasadami rachunkowości w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku ujęto:

- w pozostałych przychodach operacyjnych noty obciążeniowe oraz rezerwy na kary nałożone na klienta w kwocie 2,1 milionów złotych,
- w pozostałych kosztach operacyjnych rezerwy na kary nałożone przez klienta w kwocie 5,6 milionów złotych.

W związku z opisanymi zmianami Grupa przekształciła dane porównawcze. W **Nocie 1.5** zaprezentowano przekształcenie danych porównawczych. Odpowiednio przekształcono również informacje prezentowane w dodatkowych notach objaśniających do niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

- **Objaśnienia do MSSF 15 "Przychody z umów z klientami"** - obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Zmiana dostarczyła dodatkowych wyjaśnień odnośnie pewnych wymagań oraz wprowadza dodatkowe zwolnienie dla jednostek wprowadzających MSSF 15 "Przychody z umów z klientami".

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej poniżej przedstawione standardy oraz interpretacje nie spowodowały istotnych zmian w stosowanej przez Grupę Polityce Rachunkowości:

Standard / Interpretacja	Data wejścia w życie
Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”	1 stycznia 2018 roku
Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”	1 stycznia 2018 roku
Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016) – MSSF 1 i MSR 28	1 stycznia 2018 roku
Interpretacja KIMSF 22 – Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe	1 stycznia 2018 roku
Zmiany do MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne	1 stycznia 2018 roku

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR oraz zatwierdzone przez UE, które nie weszły w życie

W ocenie Zarządu Jednostki dominującej istotny wpływ na Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy PKP CARGO będzie miał MSSF 16 "Leasing" - obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje końcową stopę procentową.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- **MSSF 16 "Leasing"** – Grupa przeprowadziła analizę wpływu MSSF 16 na stosowane zasady rachunkowości, która wykazała, iż koniecznym będzie ujęcie w sprawozdaniu finansowym Grupy znaczących aktywów i zobowiązań, wynikających z długoterminowych umów leasingu operacyjnego, najmu bądź dzierżawy oraz posiadanych praw z tytułu wieczystego użytkowania gruntów.

Najistotniejsze umowy dzierżawy dotyczą nieruchomości obejmujących punkty napraw taboru oraz punkty ładunkowe, uznane przez Grupę jako strategiczne w ramach prowadzonej działalności. Pozostałe umowy leasingu dotyczą głównie składników taboru kolejowego oraz pozostałych budynków i nieruchomości, które nie są uznawane przez Grupę za strategiczne. Dodatkowo jako umowy leasingu zgodnie z MSSF 16 zostaną zaprezentowane również umowy dotyczące prawa wieczystego użytkowania gruntów, w przypadku których Grupa ponosi opłaty w zamian za korzystanie.

Zarząd Jednostki dominującej zdecydował o wdrożeniu standardu retrospektywnie zgodnie z MSSF 16 załącznik C punkt 5b, prezentując na 1 stycznia 2019 roku łączny efekt zastosowania niniejszego standardu poprzez korektę bilansu otwarcia zysków zatrzymanych, bez przekształcenia danych porównawczych. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardu. Stosując MSSF 16 po raz pierwszy Grupa zamierza zastosować następujące praktyczne rozwiązania dopuszczone przez standard, obejmujące:

- zastosowanie do wyceny pojedynczej stopy dyskonta dla portfela leasingów o w miarę podobnych cechach,
- korektę wartości prawa do użytkowania aktywów o kwotę rezerwy na umowy rodzące obciążenie ujętej zgodnie z MSR 37 bezpośrednio przed dniem pierwszego zastosowania MSSF16,
- wykorzystanie wiedzy i doświadczenia zdobytych po fakcie w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy,
- nie ujmowanie prawa do użytkowania aktywów i zobowiązań dla umów leasingu krótkoterminowego. Umowy, dla których pozostały okres leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku będzie krótszy niż 12 miesięcy,
- wyłączenie początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Dodatkowe uproszczenia, które zostaną zastosowane przez Grupę w umowach, w których występuje ona jako leasingobiorca to:

- nie ujmowanie prawa do użytkowania aktywów i zobowiązań z tytułu leasingu dla umów dotyczących składników aktywów o niskiej jednostkowej wartości początkowej (sprzęt IT, meble, wyposażenie biurowe, itp.),
- nie wydzielenie komponentów leasingowych i nieleasingowych dla umów leasingu dotyczących wybranych klas bazowego składnika aktywów.

Grupa zamierza prezentować prawa do użytkowania aktywów w odrębnej linii sprawozdania z sytuacji finansowej. W pozycji tej prezentowane będą również składniki aktywów użytkowane na podstawie aktualnie obowiązujących umów leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów. Dodatkowo, Grupa rozpozna należności leasingowe wynikające z umów subleasingu praw do użytkowania aktywów, uznane za umowy leasingu finansowego.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)
Podsumowanie oczekiwanego wpływu

Efekt wdrożenia MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku zaprezentowano poniżej:

	31/12/2018	Wpływ zmian	1/01/2019
AKTYWA			
Tabor kolejowy	3 997,0	(165,4)	3 831,6
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	949,9	(50,0)	899,9
Prawo do użytkowania aktywów	-	1 009,7	1 009,7
Należności leasingowe	-	7,4	7,4
Pozostałe aktywa	56,7	(9,4)	47,3
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	135,6	(0,2)	135,4
Aktywa trwałe razem	5 187,2	792,1	5 979,3
Należności leasingowe	-	0,4	0,4
Aktywa obrotowe razem	1 619,1	0,4	1 619,5
AKTYWA RAZEM	6 806,3	792,5	7 598,8
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Zyski zatrzymane	584,4	0,8	585,2
Kapitał własny razem	3 483,5	0,8	3 484,3
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 156,5	707,6	1 864,1
Pozostałe rezerwy	20,5	(1,3)	19,2
Zobowiązania długoterminowe razem	1 969,1	706,3	2 675,4
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	270,5	101,5	372,0
Zobowiązania handlowe	499,4	(13,7)	485,7
Pozostałe rezerwy	56,9	(2,4)	54,5
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 353,7	85,4	1 439,1
Zobowiązania razem	3 322,8	791,7	4 114,5
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 806,3	792,5	7 598,8

Zastosowanie MSSF 16 wpłynie również na strukturę sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów w roku 2019 i w kolejnych latach. W wyniku analizy Grupa szacuje, że w 2019 roku nastąpi wzrost wyniku na działalności operacyjnej w kwocie 17,0 milionów złotych, poziomu EBITDA w kwocie 118 milionów złotych oraz spadek wyniku przed opodatkowaniem w kwocie 12,0 milionów złotych. Niniejsza analiza została przygotowana w oparciu o umowy obowiązujące na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz opiera się na istotnych na ten dzień założeniach, w szczególności w zakresie:

- okresu obowiązywania tych umów, w tym umów zawartych na czas nieokreślony oraz wynikający z nich okres użytkowania praw do użytkowania;
- stopy dyskonta zastosowanej do wyceny zobowiązań z tytułu leasingu.

Okresy leasingu przyjęte do oszacowania wartości zobowiązań leasingowych, w podziale na poszczególne klasy bazowych składników aktywów przedstawiały się następująco:

Nieruchomości strategiczne	14 – 17 lat
Pozostałe nieruchomości	4 – 15 lat
Środki transportu	2 – 5 lat
Pozostałe	2 – 5 lat

Okres leasingu umów dotyczących prawa wieczystego użytkowania gruntów został określony jako okres pozostały do dnia, na który prawa te zostało nadane, chyba że występują okoliczności, które wskazywałyby na przyjęcie dłuższego lub krótszego okresu. Krańcowe stopy leasingobiorcy przyjęte do oszacowania wartości zobowiązań leasingowych wahały się w granicach od 1,16% do 4,29%. Różnicowanie stóp wynikało z uwzględnienia następujących czynników:

- waluta umowy
- okres umowy

Średnia ważona stopa leasingu przyjęta do wyceny zobowiązań wyniosła 3,83%.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

Poniżej zaprezentowano wyjaśnienie głównych różnic pomiędzy kwotami przyszłych opłat, wykazanych w **Nocie 7.2** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania finansowego a wartością zobowiązań z tytułu leasingu, które zostaną dodatkowo ujęte w związku z zastosowaniem MSSF 16:

Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego	190,7
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego ujęte na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji zobowiązań handlowych	10,4
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ujęte na dzień 31 grudnia 2018 roku	95,2
Korekty	866,6
Opcje przedłużenia i wypowiedzenia, z których Grupa skorzysta z wysokim prawdopodobieństwem	816,6
Zwolnienia z ujawniania dla leasingów krótkoterminowych oraz leasingów aktywów o niskiej wartości początkowej	(24,3)
Prawa wieczystego użytkowania gruntów	74,2
Pozostałe	0,1
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2018 roku, po korektach	1 162,9
Dyskonto	(258,6)
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku	904,3
w tym: efekt ujęcia MSSF 16	809,1

Główne różnice wynikają z faktu, że okres przyjętych projekcji płatności leasingowych zgodnie z MSR 17 odnosi się wyłącznie do nieodwoływalnego okresu leasingu, za który Grupa uważa okres wypowiedzenia umowy. Podczas gdy zgodnie z MSSF 16 okres leasingu, w którym ujmuje się zobowiązanie leasingowe, uwzględnia również ewentualne okresy wynikające z przedłużenia czy wcześniejszego wypowiedzenia umowy, jeżeli któryś z powyższych scenariuszy w ocenie Grupy jest wystarczająco pewny. W przypadku umów z opcją przedłużenia oraz umów zawartych na czas nieokreślony, dla których Grupa oszacowała okres leasingu, zobowiązanie leasingowe jest odpowiednio wyższe.

W celu wyznaczenia kwoty zobowiązań leasingowych, które zostaną wykazane zgodnie z MSSF 16, łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat z tytułu zawartych umów leasingu operacyjnego według stanu na 31 grudnia 2018 roku zostały skorygowane do wartości bieżącej poprzez zastosowanie odpowiedniej stopy dyskonta.

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej poniżej przedstawione standardy oraz interpretacje nie spowodują istotnych zmian w stosowanej przez Grupę Polityce Rachunkowości:

Standard / Interpretacja	Data wejścia w życie
Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – Przedpłaty z ujemną kompensatą	1 stycznia 2019 roku
Interpretacja KIMSF 23 – Niepewność w zakresie ustalania podatku dochodowego	1 stycznia 2019 roku
Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”	1 stycznia 2019 roku
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”	1 stycznia 2019 roku

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE, które nie weszły w życie

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE i nie weszły w życie. W ocenie Zarządu Jednostki dominującej zatwierdzenie przez UE poniższych standardów nie spowoduje konieczności istotnej modyfikacji zasad rachunkowych stosowanych przez Grupę:

Standard / Interpretacja	Data wejścia w życie
Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017) – MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 i MSR 23	1 stycznia 2019 roku
Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych MSSF	1 stycznia 2020 roku
Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” – Definicja przedsięwzięcia	1 stycznia 2020 roku
Zmiany do MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych" i MSR 8 "Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów"	1 stycznia 2020 roku
MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”	1 stycznia 2021 roku

1.4 Korekty błędów poprzednich okresów

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze wyliczana jest przez niezależną firmę aktuarialną metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Jednostka dominująca stwierdziła, iż w okresach poprzednich przy kalkulacji rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalno-rentowe zostały przyjęte nieprawidłowe okresy stażów pracy u pracodawców kolejowych, będące podstawą wypłacania tych świadczeń. W związku z powyższym Jednostka dominująca dokonała ponownej wyceny rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalno-rentowe z uwzględnieniem prawidłowych założeń dotyczących okresów wykonywania pracy, korygując odpowiednio wyniki lat ubiegłych.

Efekt przekształcenia sprawozdania z sytuacji finansowej i sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów został zaprezentowany w Nocie 1.5. Odpowiednio przekształcono również informacje prezentowane w dodatkowych notach objaśniających do niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

1.5 Przekształcenie danych porównawczych

Poniżej zaprezentowano wpływ korekty błędów poprzednich okresów oraz efekt wdrożenia MSSF 9 oraz MSSF 15 na sprawozdanie finansowe za poprzednie okresy.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2017 (zbadane)	Kary wynikające z umów sprzedażowych (MSSF 15)	Korekty błędów poprzednich okresów	2017 (przekształcone)
Przychody z tytułu umów z klientami	4 692,7	(3,6)	-	4 689,1
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 508,7)	-	(1,6)	(1 510,3)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	(21,2)	3,6	-	(17,6)
Zysk operacyjny bez uwzględnienia amortyzacji (EBITDA)	701,9	-	(1,6)	700,3
Zysk na działalności operacyjnej (EBIT)	155,0	-	(1,6)	153,4
Przychody i (koszty) finansowe	(39,3)	-	1,6	(37,7)
Zysk przed opodatkowaniem	116,5	-	-	116,5
ZYSK NETTO	81,7	-	-	81,7
POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY				
Zyski / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	(36,1)	-	(0,8)	(36,9)
Podatek dochodowy	6,9	-	0,1	7,0
Pozostałe całkowite dochody niepodlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy razem	(29,2)	-	(0,7)	(29,9)
Suma pozostałych całkowitych dochodów	(7,2)	-	(0,7)	(7,9)
SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	74,5	-	(0,7)	73,8

1.5 Przekształcenie danych porównawczych (cd.)
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	31/12/2017 (zbadane)	Korekty błędów poprzednich okresów	31/12/2017 (przekształcone)	Efekt wdrożenia MSSF 9		1/01/2018
				Wycena inwestycji w instrumenty kapitałowe	Model utraty wartości aktywów finansowych	
AKTYWA						
Pozostałe aktywa	70,4	-	70,4	(1,1)	-	69,3
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	133,6	4,1	137,7	-	0,6	138,3
Aktywa trwałe razem	4 947,4	4,1	4 951,5	(1,1)	0,6	4 951,0
Należności handlowe	687,0	-	687,0	-	(3,3)	683,7
Aktywa obrotowe razem	1 694,2	-	1 694,2	-	(3,3)	1 690,9
AKTYWA RAZEM	6 641,6	4,1	6 645,7	(1,1)	(2,7)	6 641,9
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA						
Pozostałe składniki kapitału własnego	4,8	(6,4)	(1,6)	(12,9)	-	(14,5)
Zyski zatrzymane	411,4	(11,1)	400,3	11,8	(2,7)	409,4
Kapitał własny razem	3 334,7	(17,5)	3 317,2	(1,1)	(2,7)	3 313,4
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	558,6	17,1	575,7	-	-	575,7
Zobowiązania długoterminowe razem	2 093,8	17,1	2 110,9	-	-	2 110,9
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	104,0	4,5	108,5	-	-	108,5
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 213,1	4,5	1 217,6	-	-	1 217,6
Zobowiązania razem	3 306,9	21,6	3 328,5	-	-	3 328,5
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 641,6	4,1	6 645,7	(1,1)	(2,7)	6 641,9

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	1/01/2017 (zbadane)	Korekty błędów poprzednich okresów	1/01/2017 (przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	107,6	3,9	111,5
Aktywa trwałe razem	4 960,3	3,9	4 964,2
AKTYWA RAZEM	6 508,2	3,9	6 512,1
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Pozostałe składniki kapitału własnego	11,4	(5,7)	5,7
Zyski zatrzymane	330,3	(11,1)	319,2
Kapitał własny razem	3 260,2	(16,8)	3 243,4
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	525,6	16,5	542,1
Zobowiązania długoterminowe razem	2 076,1	16,5	2 092,6
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	99,3	4,2	103,5
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 171,9	4,2	1 176,1
Zobowiązania razem	3 248,0	20,7	3 268,7
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 508,2	3,9	6 512,1

1.5 Przekształcenie danych porównawczych (cd.)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

	2017 (zbadane)	Korekty błędów poprzednich okresów	2017 (przekształcone)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem	116,5	-	116,5
Korekty			
Zmiany w kapitale obrotowym	0,8	0,8	1,6
Pozostałe korekty	(36,1)	(0,8)	(36,9)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	600,7	-	600,7
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(238,7)	-	(238,7)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	755,9	-	755,9
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	(0,4)	-	(0,4)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego	516,8	-	516,8

2. Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów

2.1 Przychody z tytułu umów z klientami

Stosowane zasady rachunkowości

Grupa ujmuje przychody z umów z klientami w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie odpowiadającej wynagrodzeniu, do którego - zgodnie z oczekiwaniem - Grupa będzie uprawniona w zamian za te dobra lub usługi. Przychody z tytułu umów z klientami wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i opusty.

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi.

Przychody ze sprzedaży usług rozpoznawane są w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów w czasie, w związku z tym, że klient otrzymuje i jednocześnie czerpie korzyści ze świadczenia wykonanego przez Grupę w miarę, jak jest ono przez nią wykonywane. Grupa ocenia, że warunek ten jest spełniony, ponieważ praca dotychczas przez nią wykonana, nie musiałaby zostać w znacznym stopniu ponownie wykonana przez inną jednostkę, gdyby musiała spełnić pozostałe zobowiązanie do wykonania świadczenia wobec klienta.

Przychody ze sprzedaży materiałów, towarów i wyrobów gotowych rozpoznawane są w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Moment przeniesienia kontroli jest tożsamy z chwilą, w której zostały przekazane znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności. W przypadku umów komisji przychód nie jest rozpoznawany w momencie dostawy do pośrednika, a momencie jego przekazania do klienta końcowego.

Grupa nie stosuje terminów płatności, jak również płatności zaliczkowych przekraczających 12 miesięcy, tym samym umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.

Wynagrodzenie zmienne

W umowach handlowych występuje element zmienny wynagrodzenia wynikający z:

- możliwości nałożenia kar na klienta w związku z niewywiązaniem się przez niego z zapisów umownych dotyczących przewiezienia określonego wolumenu ładunku,
- możliwości nałożenia kar na Grupę przez klienta w przypadku nie przewiezienia zleconej masy towarowej.

Grupa oszacowuje wartość wynagrodzenia zmiennego wynikającego z kar na podstawie stopnia realizacji danej umowy w uzgodnionym okresie rozliczeniowym. Fakty i okoliczności determinujące prawdopodobieństwo wystąpienia poszczególnych scenariuszy rewidowane są co najmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Składniki aktywów z tytułu umów

Grupa ujmuje w sprawozdaniu w sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. Aktywa z tytułu umów z klientami prezentowane są w ramach pozycji należności handlowych i obejmują głównie aktywa dotyczące jeszcze niezafakturowanych a zrealizowanych bądź będących w trakcie realizacji usług.

2.1 Przychody z tytułu umów z klientami (cd.)
Stosowane zasady rachunkowości
Zobowiązania z tytułu umów

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu umowy głównie w związku z otrzymanym z góry wynagrodzeniem za świadczenia niewykonane jeszcze przez Grupę.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Istotne szacunki w obrębie przychodów z tytułu umów z klientami dotyczą przychodów rozpoznanych a niezafakturowanych wynikających:

- ze stopnia zaawansowania usług transportowych, które wycenione są w oparciu o oszacowany poziom wolumenu masy, której transport na dzień bilansowy się nie zakończył oraz średniej ceny możliwej do uzyskania,
- z wolumenu masy towarowej, która już została dostarczona do miejsca docelowego, ale jeszcze nie została odebrana przez klienta. Wycena uwzględnia rzeczywisty wolumen masy oraz średnią cenę możliwą do uzyskania,
- z czynszów za wagony należące do Grupy, które są wykorzystywane przez zagraniczne kolejowe przedsiębiorstwa przewozowe w trakcie realizacji usługi transportowej poza granicą kraju. Pozycja jest wyceniona w oparciu o ilość wagonów będących poza granicami kraju (dane pozyskane z systemów informatycznych) oraz ceny wynikające z porozumień i umów z zagranicznymi kolejowymi przedsiębiorstwami,
- z prac rekultywacyjno-budowlanych, które są w trakcie akceptacji przez klienta bądź zgodnie z umową nie został jeszcze osiągnięty etap prac, który pozwala na zafakturowanie. Grupa wycenia przychody w oparciu o zakres zrealizowanych prac na dzień bilansowy oraz stawek wynikających z umów / zleceń.

Wartość rozpoznanych szacunków przychodów na dzień bilansowy jest zaprezentowana w nocie dotyczącej zmiany aktywów z tytułu umów z klientami.

Struktura przychodów z tytułu umów z klientami

Grupa prowadzi działalność tylko w ramach jednego segmentu – krajowego i międzynarodowego przewozu towarów oraz prowadzenia kompleksowych usług logistycznych w zakresie kolejowych przewozów towarowych.

Zarząd Jednostki dominującej nie dokonuje oceny wyników działalności Grupy ani nie decyduje o alokacji zasobów do grup świadczonych usług przy uwzględnieniu zaprezentowanej poniżej struktury przychodów z tytułu umów z klientami, a więc poszczególne grupy usług nie mogą być traktowane jako segmenty operacyjne Grupy. Zarząd Jednostki dominującej analizuje dane finansowe w układzie, w jakim zostały zaprezentowane w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym.

Dane za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku w niniejszej nodce zostały przekształcone w związku z retrospektywnym zastosowaniem MSSF 15, co opisano w **Nocie 1.3** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

2018	Grupa podmiotów związanych z największym kontrahentem zewnętrznym	Podmioty powiązane z Grupy PKP	Podmioty powiązane ze Skarbem Państwa	Pozostali	Razem
Przychody z tytułu kolejowych usług przewozowych oraz spedycyjnych	444,4	6,0	993,0	2 897,4	4 340,8
Przychody z pozostałej działalności transportowej	-	-	2,1	184,5	186,6
Przychody bocznicowe i trakcyjne	0,4	7,7	104,9	135,7	248,7
Przychody przeładunkowe	0,3	-	1,3	130,3	131,9
Przychody z tytułu usług rekultywacyjnych	-	1,8	-	87,1	88,9
Przychody z tytułu sprzedaży towarów i materiałów	-	-	1,8	62,8	64,6
Przychody z tytułu najmu składników majątku i pozostałe przychody	1,8	8,7	6,1	104,9	121,5
Razem	446,9	24,2	1 109,2	3 602,7	5 183,0
Termin ujmowanie przychodów					
W określonym momencie	-	-	1,8	83,1	84,9
Przez okres	446,9	24,2	1 107,4	3 519,6	5 098,1
Razem	446,9	24,2	1 109,2	3 602,7	5 183,0

2.1 Przychody z tytułu umów z klientami (cd.)

2017	Grupa podmiotów związanych z największym kontrahentem zewnętrznym	Podmioty powiązane z Grupy PKP	Podmioty powiązane ze Skarbem Państwa	Pozostali	Razem
Przychody z tytułu kolejowych usług przewozowych oraz spedycyjnych	508,5	8,3	857,0	2 568,4	3 942,2
Przychody z pozostałej działalności transportowej	-	0,5	2,0	165,4	167,9
Przychody bocznicowe i trakcyjne	-	17,1	89,9	132,9	239,9
Przychody przeładunkowe	-	-	1,0	81,3	82,3
Przychody z tytułu usług rekultywacyjnych	-	0,6	-	76,4	77,0
Przychody z tytułu sprzedaży towarów i materiałów	-	2,5	-	49,3	51,8
Przychody z tytułu najmu składników majątku i pozostałe przychody	2,2	9,8	15,1	100,9	128,0
Razem	510,7	38,8	965,0	3 174,6	4 689,1
Termin ujmowanie przychodów					
W określonym momencie	-	2,5	-	73,7	76,2
Przez okres	510,7	36,3	965,0	3 100,9	4 612,9
Razem	510,7	38,8	965,0	3 174,6	4 689,1

Cena transakcyjna przypisana do pozostałych zobowiązań od wykonania świadczenia niespełnionych (lub częściowo niespełnionych)

Poniższa tabela przedstawia przychody dotyczące zobowiązań do wykonania świadczenia niespełnionych (lub częściowo niespełnionych) na koniec roku obrotowego, które Grupa oczekuje rozpoznać w przyszłości:

	31/12/2018			31/12/2017		
	Usługi bocznicowe	Usługi rekultywacyjne	Razem	Usługi bocznicowe	Usługi rekultywacyjne	Razem
Do 1 roku	48,6	41,6	90,2	34,0	3,0	37,0
Od 1 roku do 3 lat	54,8	15,9	70,7	30,4	1,6	32,0
Powyżej 3 lat	-	0,5	0,5	3,2	-	3,2
Razem	103,4	58,0	161,4	67,6	4,6	72,2

Zgodnie z MSSF 15.121 w przypadku pozostałych zawartych umów handlowych Grupa korzysta z praktycznego uproszczenia i nie ujawnia informacji na temat łącznej kwoty ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązania do wykonania świadczenia, które nie zostało spełnione na koniec okresu oraz nie przedstawia czasokresu, w którym jest spodziewane ujęcie przychodów wynikające ze spełnienia zobowiązania. Możliwość zastosowania powyższego uproszczenia wynika z faktu, iż istotna część umów jest zawarta na okres do 12 miesięcy bądź też Grupa ma prawo rozpoznać przychód w wysokości zafakturowanej.

Informacje geograficzne

Grupa definiuje obszar geograficzny działalności gospodarczej jako miejsce siedziby odbiorcy usługi, a nie kraj wykonania usługi. Głównym obszarem geograficznym działalności Grupy jest Polska. Poniżej przedstawiono przychody z tytułu umów z klientami Grupy od klientów zewnętrznych w rozbiciu na miejsce ich siedziby:

	2018	2017
Polska	3 658,4	3 326,7
Czechy	626,4	589,2
Niemcy	293,9	242,3
Słowacja	159,1	115,5
Włochy	70,5	83,2
Francja	50,6	50,7
Pozostałe kraje	324,1	281,5
Razem	5 183,0	4 689,1

Aktywa trwałe z wyłączeniem instrumentów finansowych i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w rozbiciu na lokalizacje

	2018	2017
Polska	4 310,7	3 984,0
Czechy	727,7	804,8
Pozostałe kraje	4,9	12,6
Razem	5 043,3	4 801,4

2.1 Przychody z tytułu umów z klientami (cd.)

Informacje o wiodących klientach

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku przychody od żadnego z klientów Grupy nie przekraczają 10% sumy przychodów z tytułu umów z klientami. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku udział w sprzedaży do jednej grupy kapitałowej przekraczał 10% i wynosił 10,9% sumy przychodów z tytułu umów z klientami.

Aktywa z tytułu umów z klientami

	2018	2017
Stan na początek okresu sprawozdawczego	43,6	27,8
Ujęcie przychodu przed terminem płatności	37,2	43,6
Reklasyfikacja do należności	(43,7)	(27,8)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	37,1	43,6

Zobowiązania z tytułu umów z klientami

	2018	2017
Stan na początek okresu sprawozdawczego	5,2	10,2
Ujęcie przychodów:		
Z bilansu otwarcia zobowiązania z tytułu umów z klientami	(5,2)	(10,2)
Ze zobowiązań z tytułu umów z klientami ujętego w trakcie okresu	-	(6,9)
Zapłata otrzymana lub należna z góry	1,6	12,1
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	1,6	5,2

2.2 Koszty operacyjne

Zużycie energii i paliwa trakcyjnego

	2018	2017
Zużycie paliwa trakcyjnego	(210,6)	(170,1)
Zużycie elektrycznej energii trakcyjnej	(404,5)	(374,7)
Razem	(615,1)	(544,8)

Pozostałe usługi

	2018	2017
Usługi remontowe	(64,9)	(53,3)
Czyszcze i opłaty za użytkowanie nieruchomości i taboru	(216,6)	(168,9)
Usługi telekomunikacyjne	(6,4)	(7,5)
Usługi prawne, doradcze i podobne	(16,1)	(22,7)
Usługi informatyczne	(44,2)	(45,2)
Usługi związane z utrzymaniem obiektów i eksploatacją środków trwałych	(32,1)	(30,0)
Usługi przeładunkowe	(20,0)	(21,7)
Usługi rekultywacyjne	(75,0)	(51,2)
Pozostałe usługi	(54,3)	(50,1)
Razem	(529,6)	(450,6)

Koszty świadczeń pracowniczych

	2018	2017
Wynagrodzenia	(1 246,2)	(1 137,5)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(266,0)	(244,6)
Koszty odpisów na ZFŚS	(22,3)	(24,4)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników w trakcie zatrudnienia	(40,9)	(41,0)
Świadczenia po okresie zatrudnienia	(6,6)	(6,0)
Zmiana wartości rezerw na świadczenia pracownicze	(69,4)	(56,8)
Razem	(1 651,4)	(1 510,3)

2.2 Koszty operacyjne (cd.)

Pozostałe koszty

	2018	2017
Zużycie paliwa nietrakcyjnego	(22,5)	(21,6)
Zużycie energii elektrycznej, gazowej i wody	(36,7)	(38,0)
Zużycie materiałów	(106,2)	(100,4)
Podatki i opłaty	(27,6)	(39,0)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(45,1)	(39,1)
Podróże służbowe	(33,5)	(32,1)
Pozostałe	(27,3)	(27,1)
Razem	(298,9)	(297,3)

Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości

	2018	2017
Amortyzacja taboru kolejowego	(461,7)	(479,5)
Amortyzacja pozostałych rzeczowych aktywów trwałych	(80,3)	(77,2)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(16,8)	(17,5)
(Zawiązane) / rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości:		
Tabor kolejowy	(69,0)	27,5
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	(1,6)	(0,2)
Razem	(629,4)	(546,9)

2.3 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

	2018	2017
Zyski ze zbycia		
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	5,8	6,9
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
Należności handlowe	14,8	5,2
Pozostałe		
Kary i odszkodowania	18,2	17,0
Rozwiązanie pozostałych rezerw	3,3	6,2
Odsetki od należności handlowych i pozostałych	5,6	4,2
Wynik netto z tytułu różnic kursowych od należności i zobowiązań handlowych	2,1	-
Inne	4,7	4,4
Pozostałe przychody operacyjne razem	54,5	43,9
Utworzone odpisy aktualizujące		
Należności handlowe	(11,8)	(11,4)
Pozostałe		
Kary i odszkodowania	(8,4)	(12,5)
Koszty likwidacji majątku trwałego i obrotowego	(4,5)	(3,6)
Utworzone pozostałe rezerwy	(8,2)	(20,5)
Wynik netto z tytułu różnic kursowych od należności i zobowiązań handlowych	-	(7,4)
Inne	(7,5)	(6,1)
Pozostałe koszty operacyjne razem	(40,4)	(61,5)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	14,1	(17,6)

Dane za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku zostały przekształcone w związku z retrospektywnym zastosowaniem MSSF 15, co opisano w [Nocie 1.3](#) oraz [1.5](#) niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

2.4 Przychody i (koszty) finansowe

Przychody i (koszty) finansowe

	2018	2017
Przychody odsetkowe	10,6	10,0
Przychody z tytułu dywidend uzyskane z udziałów i akcji	0,3	0,3
Pozostałe		
Zyski ze sprzedaży udziałów i akcji	5,0	-
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	-	5,1
Inne	0,1	4,8
Przychody finansowe razem	16,0	20,2
Koszty odsetkowe	(33,3)	(36,3)
Pozostałe		
Rozliczenie dyskonta z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze	(19,4)	(19,1)
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	(1,6)	-
Inne	(3,7)	(2,5)
Koszty finansowe razem	(58,0)	(57,9)
Przychody i (koszty) finansowe	(42,0)	(37,7)

Dane za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku zostały przekształcone w związku z korektą błędów poprzednich okresów, co opisano w **Nocie 1.4** oraz **1.5** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania

3.1 Podatek dochodowy

Stosowane zasady rachunkowości

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego danego okresu sprawozdawczego. Wynik podatkowy różni się od księgowego wyniku brutto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się dla dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż spółka osiągnie dochód do opodatkowania, który pozwoli na rozliczenie tych różnic przejściowych. Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy, pod kątem możliwości uzyskania przyszłych zysków podatkowych, które umożliwią jego realizację.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków dochodowych naliczonych przez te same władze podatkowe, gdy istnieje zamiar rozliczenia sald w kwotach netto.

Podatkowa Grupa Kapitałowa (PGK)

W dniu 29 września 2016 roku została podpisana umowa pomiędzy spółkami z Grupy PKP CARGO o utworzenie podatkowej grupy kapitałowej (zwanej dalej "PGK") na okres trzech lat podatkowych, począwszy od dnia 1 stycznia 2017 roku. W skład PGK wchodzi:

- PKP CARGO S.A. – spółka reprezentująca PGK,
- PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o.,
- PKP CARGOTABOR Sp. z o.o.,
- PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.,
- PKP CARGO Centrum Logistyczne Małaszewicze Sp. z o.o.,
- PKP CARGO Centrum Logistyczne Medyka-Żurawica Sp. z o.o.,
- PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o.

3.1 Podatek dochodowy (cd.)

PKP CARGO S.A. pełni w PGK rolę spółki dominującej oraz spółki reprezentującej w zakresie obowiązków wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz z przepisów Ordynacji podatkowej.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT). Oznacza to, że spółki wchodzące w skład PGK tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje PGK jako całość. Przedmiotem opodatkowania w PGK będzie dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa PGK istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków.

Spółki tworzące PGK muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki reprezentującej w kapitałach spółek tworzących PGK, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie określonej rentowności oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza PGK wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Na dzień 31 grudnia 2018 roku PGK spełniła powyższe wymogi.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty dochód podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Opracowane w Grupie wieloletnie prognozy finansowe wskazują, iż na dzień bilansowy nie występuje utrata wartości powyższych aktywów. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Podatek dochodowy ujęty w wyniku

	2018	2017
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie podatkowe	(70,0)	(58,2)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(1,6)	(0,1)
Odroczony podatek dochodowy		
Podatek odroczone powstały w ciągu okresu sprawozdawczego	11,7	23,5
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	(59,9)	(34,8)

Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Podatek odroczone ujęty w pozostałych całkowitych dochodach

	2018	2017
Podatek odroczone od wyceny instrumentów zabezpieczających	4,4	(5,3)
Podatek odroczone od zysków / (strat) aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych	2,5	7,0
Różnice kursowe z przeliczenia salda podatku odroczonego jednostek zagranicznych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	(2,4)	0,3
Podatek odroczone ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	4,5	2,0

3.1 Podatek dochodowy (cd.)

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2018	2017
Zysk przed opodatkowaniem	243,8	116,5
Koszt podatku dochodowego wg stawki 19%	(46,3)	(22,1)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych, w tym:		
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	0,4	0,4
Wycena MPW	0,7	0,2
Wycena zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	-	0,9
Odzyskany podatek VAT	1,7	0,8
Inne	0,6	0,5
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych, w tym:		
PFRON	(4,8)	(4,4)
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(0,2)	(1,4)
Trwałe różnice w kosztach związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi	(5,4)	(3,3)
Koszty reprezentacji	(0,9)	(0,8)
Kary i odszkodowania	(1,2)	(1,0)
Podatek VAT i inne zobowiązania publicznoprawne	(1,1)	(1,8)
Koszty informatyczne ponad limit	(2,3)	-
Pozostałe	(3,3)	(1,3)
Efekt strat podatkowych wykorzystanych w okresie, od których podatek odroczony nie był rozpoznany	3,6	-
Efekt zawiązania / (rozwiązania) odpisu na aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od strat podatkowych	(0,9)	(1,1)
Efekt zastosowania różnych stawek podatkowych	(0,1)	(0,3)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(0,4)	(0,1)
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	(59,9)	(34,8)
Efektywna stawka podatkowa	24,6%	29,9%

Obowiązująca w Polsce stawka podatku dochodowego od osób prawnych w latach 2017 - 2018 wynosiła 19%. W przypadku spółek z Grupy AWT stawki podatkowe wynosiły: 19% w Czechach, 10% na Węgrzech.

Stan aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego podlegają kompensacie na poziomie sprawozdań finansowych każdej z poszczególnych spółek Grupy i w związku z tym w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym prezentuje się następujące wartości:

	31/12/2018	31/12/2017
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	135,6	137,7
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(88,5)	(107,4)
Razem	47,1	30,3

3.1 Podatek dochodowy (cd.)

Tabela ruchów dla odroczonego podatku dochodowego przed kompensatą

2018	31/12/2017 (zbadane)	Korekta błędu poprzednich okresów oraz efekt wdrożenia MSSF 9	1/01/2018 (przekształcone)	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia saldo podatku odroczonego	31/12/2018
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Niefinansowe aktywa trwałe	(144,1)	-	(144,1)	13,4	-	(2,7)	(133,4)
Pozostałe rezerwy i zobowiązania	9,5	-	9,5	1,2	-	0,1	10,8
Zapasy	(1,9)	-	(1,9)	(2,2)	-	-	(4,1)
Należności handlowe	4,1	0,6	4,7	(1,1)	-	-	3,6
Rezerwy na świadczenia pracownicze	125,7	4,1	129,8	1,6	2,5	0,1	134,0
Pozostałe	(4,3)	-	(4,3)	0,2	4,4	-	0,3
Niewykorzystane straty podatkowe	37,2	-	37,2	(1,4)	-	0,1	35,9
Razem	26,2	4,7	30,9	11,7	6,9	(2,4)	47,1

Na dzień 31 grudnia 2018 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych do wykorzystania w przyszłych okresach reprezentowały stratę Jednostki dominującej w kwocie 139,7 milionów złotych oraz spółek zależnych w kwocie 48,4 milionów złotych. Strata podatkowa w kwocie 167,1 milionów złotych będzie możliwa do odliczenia w trakcie kolejnych pięciu lat podatkowych po zakończeniu funkcjonowania PGK. Pozostałe straty podatkowe są możliwe do rozliczenia w trakcie kolejnych pięciu lat podatkowych od daty powstania. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2018 roku ryzyko braku realizowalności powyższych aktywów jest niskie.

2017	1/01/2017 (zbadane)	Korekta błędu poprzednich okresów	1/01/2017 (przekształcone)	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia saldo podatku odroczonego	31/12/2017
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Niefinansowe aktywa trwałe	(183,0)	-	(183,0)	38,6	-	0,3	(144,1)
Pozostałe rezerwy i zobowiązania	17,4	-	17,4	(7,9)	-	-	9,5
Zapasy	0,9	-	0,9	(2,8)	-	-	(1,9)
Należności handlowe	3,8	-	3,8	0,3	-	-	4,1
Rezerwy na świadczenia pracownicze	118,5	3,9	122,4	0,4	7,0	-	129,8
Pozostałe	2,5	-	2,5	(1,5)	(5,3)	-	(4,3)
Niewykorzystane straty podatkowe	40,8	-	40,8	(3,6)	-	-	37,2
Razem	0,9	3,9	4,8	23,5	1,7	0,3	30,3

3.1 Podatek dochodowy (cd.)

Straty podatkowe nieujęte w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Kwota strat podatkowych nieujętych w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku wynika ze strat podatkowych od następujących spółek:

	31/12/2018	31/12/2017
AWT CE s.r.o.	20,2	59,1
AWT a.s.	-	27,4
AWT Rail HU Zrt.	22,1	17,9
AWT Cechofracht a.s.	9,2	-
PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.	7,5	7,5
CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o.	1,6	1,6
Razem	60,6	113,5

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku, w związku z rejestracją zmiany siedziby spółki AWT CE s.r.o., została utracona możliwość rozliczenia strat podatkowych w wysokości 43,2 milionów złotych.

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2018 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego:

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024 i później	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	5,5	7,9	15,1	13,1	9,1	9,9	60,6

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2017 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego:

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023 i później	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	2,2	20,9	19,9	36,7	12,5	21,3	113,5

4. Noty objaśniające dotyczące zadłużenia, zarządzania płynnością i kapitałem własnym

4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia

Stosowane zasady rachunkowości

Kredyty bankowe i pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu kredyty i pożyczki są wykazywane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa klasyfikuje umowy leasingowe jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu przenoszone jest na leasingobiorcę. Wszelkie pozostałe rodzaje leasingu traktowane są jako leasing operacyjny.

Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu, tak by uzyskać stałą okresową stopę procentową dla pozostałego salda zobowiązania w każdym okresie. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat, chyba że można je bezpośrednio przyporządkować do odpowiednich aktywów - wówczas są one kapitalizowane.

Zobowiązania z tytułu zadłużenia posiadane przez Grupę składają się z dwóch głównych kategorii: kredytów bankowych i pożyczek oraz leasingu finansowego. Umowy kredytów zawierane były głównie na finansowanie planu inwestycyjnego oraz akwizycji. Umowy były zawierane na okres powyżej 5 lat. Spłata zaciągniętych zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych jest dokonywana w PLN, EUR oraz CZK. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa w ramach obowiązujących umów leasingu finansowego użytkowała głównie składniki taboru kolejowego, samochody oraz sprzęt informatyczny. Aktualnie obowiązujące umowy zawierane były na okres od 3 do 10 lat w walutach PLN, EUR oraz CZK. Ustanowione na aktywach zabezpieczenia spłaty zobowiązań zostały opisane w [Nocie 7.5](#).

Pozycje w walutach

31/12/2018	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej		Razem
	PLN	EUR	CZK	
Kredyty bankowe i pożyczki	774,8	506,9	50,1	1 331,8
Leasing finansowy	54,5	35,8	4,9	95,2
Razem	829,3	542,7	55,0	1 427,0
Zobowiązania zmiennoprocentowe	828,5	472,8	50,1	1 351,4
Zobowiązania stałoprocentowe	0,8	69,9	4,9	75,6
Razem	829,3	542,7	55,0	1 427,0

4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia (cd.)

31/12/2017	W walucie funkcjonalnej PLN	W walucie obcej		Razem
		EUR	CZK	
Kredyty bankowe i pożyczki	967,3	546,3	48,7	1 562,3
Leasing finansowy	64,1	67,3	7,7	139,1
Razem	1 031,4	613,6	56,4	1 701,4
Zobowiązania zmiennoprocentowe	1 030,5	523,4	48,7	1 602,6
Zobowiązania stałoprocentowe	0,9	90,2	7,7	98,8
Razem	1 031,4	613,6	56,4	1 701,4

Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia

2018	Kredyty bankowe i pożyczki	Leasing finansowy	Razem
1/01/2018	1 562,3	139,1	1 701,4
Zaciągnięcie zadłużenia	0,3	0,8	1,1
Koszty transakcyjne	1,6	-	1,6
Naliczenie odsetek	25,6	5,8	31,4
Płatności z tytułu zadłużenia, w tym:			
Spłaty kapitału	(248,6)	(46,7)	(295,3)
Zapłacone odsetki	(25,6)	(5,8)	(31,4)
Koszty transakcyjne	(1,6)	-	(1,6)
Wycena walutowa	15,4	1,0	16,4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	2,4	1,0	3,4
31/12/2018	1 331,8	95,2	1 427,0
Długoterminowe	1 083,2	73,3	1 156,5
Krótkoterminowe	248,6	21,9	270,5
Razem	1 331,8	95,2	1 427,0

2017	Kredyty bankowe i pożyczki	Leasing finansowy	Pozostałe	Razem
1/01/2017	1 471,4	200,4	118,7	1 790,5
Zaciągnięcie zadłużenia	366,3	3,9	-	370,2
Koszty transakcyjne	1,7	-	-	1,7
Naliczenie odsetek	28,1	6,1	-	34,2
Płatności z tytułu zadłużenia, w tym:				
Spłaty kapitału	(255,2)	(59,6)	-	(314,8)
Zapłacone odsetki	(28,1)	(6,1)	-	(34,2)
Koszty transakcyjne	(1,7)	-	-	(1,7)
Zyski / (straty) z tytułu przeszacowania zobowiązania z tytułu opcji put na udziały niedające kontroli	-	-	(4,7)	(4,7)
Rozliczenie opcji put na udziały niedające kontroli	-	-	(114,0)	(114,0)
Wycena walutowa	(19,5)	(5,7)	-	(25,2)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(0,7)	0,1	-	(0,6)
31/12/2017	1 562,3	139,1	-	1 701,4
Długoterminowe	1 312,6	91,1	-	1 403,7
Krótkoterminowe	249,7	48,0	-	297,7
Razem	1 562,3	139,1	-	1 701,4

4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia (cd.)

Dług netto

	31/12/2018	31/12/2017
Kredyty bankowe i pożyczki	1 331,8	1 562,3
Leasing finansowy	95,2	139,1
Razem dług	1 427,0	1 701,4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(447,3)	(516,8)
Lokaty powyżej 3 miesięcy	(201,1)	(253,8)
Razem dług netto	778,6	930,8
EBITDA	907,0	700,3
Dług netto/EBITDA	0,9	1,3

Poprzez dług netto Grupa rozumie sumę posiadanych kredytów bankowych, pożyczek oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty powyżej 3 miesięcy.

Wskaźnik EBITDA jest zdefiniowany w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów jako zysk na działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości. Z punktu widzenia Zarządu Jednostki dominującej wskaźnik EBITDA jest jednym z podstawowych mierników wyników.

Dług netto/EBITDA jest jednym z głównych wskaźników, który Zarząd Jednostki dominującej analizuje z punktu widzenia oceny płynności finansowej i zdolności kredytowej.

Niewykorzystane linie kredytowe

Rodzaj kredytu	Nazwa banku	Okres dostępności	Waluta umowy	31/12/2018	31/12/2017
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny	19/07/2020	EUR	70,7	68,5
Kredyt w rachunku bieżącym	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	25/05/2018	PLN	-	100,0
Kredyt w rachunku bieżącym	PKO Bank Polski S.A.	15/07/2019	PLN	0,7	1,0
Kredyt w rachunku bieżącym	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	24/05/2019	PLN	100,0	-
Razem				171,4	169,5

W dniu 24 maja 2018 roku Jednostka dominująca zawarła z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. umowę kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 100 milionów złotych. Kredyt dostępny jest w okresie 12 miesięcy do dnia 24 maja 2019 roku z możliwością wydłużenia okresu dostępności o kolejne 12 miesięcy, tj. do dnia 24 maja 2020 roku.

Naruszenie postanowień umów kredytowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku nie doszło do naruszenia warunków umów kredytowych.

4.2 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem

Stosowane zasady rachunkowości

Kapitał zakładowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w Statucie Jednostki dominującej niezależnie od wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym (przewaga treści merytorycznej nad formą prawną).

Kapitał zakładowy

	31/12/2018	31/12/2017
Kapitał zakładowy składa się z:		
Akcje zwykłe - w pełni opłacone i zarejestrowane	2 239,3	2 239,3

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał zakładowy składał się z akcji zwykłych o wartości nominalnej 50 złotych każda. W pełni pokryte akcje zwykłe, o wartości nominalnej 50 złotych, są równoważne pojedynczemu głosowi na walnym zgromadzeniu i posiadają prawo do dywidendy.

4.2 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem (cd.)

Spółka PKP S.A. jest podmiotem dominującym wobec spółki PKP CARGO S.A. Zgodnie ze statutem Jednostki dominującej PKP S.A. posiada szczególne uprawnienia osobiste polegające na uprawnieniu do powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej w liczbie równej połowie składu Rady Nadzorczej powiększonej o jeden. PKP S.A. przysługuje osobiste uprawnienie do wyznaczenia przewodniczącego Rady Nadzorczej jak i określenia liczby Członków Rady Nadzorczej. Dodatkowo w przypadku, w którym udział PKP S.A. w kapitale zakładowym Spółki wynosi 50% lub mniej, PKP S.A. przysługuje uprawnienie osobiste do wyłącznego wskazania kandydatów na Prezesa Zarządu Jednostki dominującej. Uprawnienia osobiste PKP S.A. przysługują zawsze wtedy, gdy PKP S.A. posiada co najmniej 25% kapitału zakładowego Jednostki dominującej.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku oraz w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Jednostki dominującej.

Kapitał zapasowy

	31/12/2018	31/12/2017
Nadwyżka wartości emisji ponad wartość nominalną akcji (agio)	201,3	201,3
Odpisy z zysku (tworzone ustawowo)	56,2	48,7
Odpisy z zysku (ponad ustawową wartość)	230,7	229,3
Kapitał utworzony z umorzenia akcji	140,0	140,0
Razem	628,2	619,3

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, podmioty mające status spółek akcyjnych są zobowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Kwota przeznaczona do podziału między wspólników może być powiększona o niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz o kwoty przeniesione z utworzonego z zysków kapitału zapasowego.

Agio stanowi nadwyżkę wartości emisji ponad wartość nominalną akcji emitowanych przez Jednostkę dominującą przeniesioną na kapitał zapasowy bez możliwości wypłaty dywidendy.

Kapitał utworzony z umorzenia akcji powstał w wyniku obniżenia kapitału zakładowego Jednostki dominującej w roku 2013 z przeznaczeniem na pokrycie strat.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku zmiany w kapitale zapasowym Grupy wynikają z uchwały z dnia 13 czerwca 2018 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKP CARGO S.A. w sprawie częściowego przeznaczenia na kapitał zapasowy zysku netto za rok 2017 w kwocie 7,5 milionów złotych, uchwały z dnia 29 czerwca 2018 roku Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o. w sprawie częściowego przeznaczenia na kapitał zapasowy zysku netto za rok 2017 w kwocie 0,8 miliona złotych oraz uchwały z dnia 29 maja 2018 roku Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o. w sprawie częściowego przeznaczenia na kapitał zapasowy zysku netto za rok 2017 w kwocie 0,6 miliona złotych.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane Grupy obejmują:

- a) wynik finansowy roku bieżącego,
- b) niepodzielone zyski oraz niepokryte straty z lat ubiegłych,
- c) różnice z przejścia na MSSF UE.

W dniu 13 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKP CARGO S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto osiągniętego w 2017 roku w kwocie 94,0 milionów złotych w następujący sposób:

- a) kwotę 7,5 milionów złotych przeznaczono na zwiększenie kapitału zapasowego,
- b) kwotę 86,5 milionów złotych przeznaczono na pokrycie strat z lat ubiegłych.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku pozycja zyski zatrzymane została przekształcona w związku z wdrożeniem MSSF 9 oraz korektą błędów poprzednich okresów, co opisano w **Notach 1.3, 1.4** oraz **1.5** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Na moment zatwierdzenia niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Zarząd Jednostki dominującej nie przedstawił rekomendacji odnośnie podziału zysku za 2018 rok.

4.2 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem (cd.)

Zarządzanie kapitałem własnym

Grupa zgodnie z prowadzoną przez siebie polityką oraz założeniami wynikającymi z zawartych przez spółki Grupy umów kredytowych dopuszcza maksymalny poziom zadłużenia do wysokości 60% sumy bilansowej (tym samym poziom kapitału własnego nie może być niższy niż 40% sumy bilansowej). Poziom zadłużenia jest przez Grupę monitorowany na koniec każdego kwartału. Głównym celem zarządzania kapitałem własnym w Grupie jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności, kreowanie wartości dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych zainteresowanych. Zachowanie założonej struktury kapitału może być realizowane przez: emisję nowych akcji, sprzedaż aktywów, zwrot kapitału akcjonariuszom lub korektę kwoty dywidendy.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia na koniec roku kształtuje się następująco:

	31/12/2018	31/12/2017
Zobowiązania razem	3 322,8	3 328,5
Suma bilansowa	6 806,3	6 645,7
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	49%	50%

4.3 Zarządzanie ryzykiem płynności

Grupa może być narażona na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. W celu zapewnienia dodatkowego źródła środków potrzebnych do zabezpieczenia swojej krótkoterminowej płynności finansowej Grupa posiadała kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo dla zabezpieczenia długoterminowej płynności finansowej Grupa korzystała z kredytów inwestycyjnych oraz leasingu (finansowanie inwestycji rzeczowych). Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała łącznie niewykorzystane linie kredytowe w wysokości 171,4 milionów złotych.

Wymagalność zobowiązań finansowych Grupy na dzień bilansowy według daty wymagalności na podstawie umownych niedyskontowanych płatności (wraz z odsetkami płatnymi w przyszłości)

31/12/2018	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	77,9	216,4	852,1	365,9	1 512,3	1 427,0
Zobowiązania handlowe	495,7	3,7	0,5	-	499,9	499,9
Zobowiązania inwestycyjne	156,1	23,2	110,1	3,1	292,5	287,4
Instrumenty pochodne - forwardy walutowe	-	0,1	0,1	-	0,2	0,2
Razem	729,7	243,4	962,8	369,0	2 304,9	2 214,5

31/12/2017	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	92,0	234,9	936,2	549,6	1 812,7	1 701,4
Zobowiązania handlowe	445,8	-	1,3	-	447,1	447,2
Zobowiązania inwestycyjne	79,0	0,1	-	-	79,1	79,1
Instrumenty pochodne	0,2	0,1	-	-	0,3	0,3
Razem	617,0	235,1	937,5	549,6	2 339,2	2 228,0

4.4 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Stosowane zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy.

Struktura środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

	31/12/2018	31/12/2017
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	204,6	172,1
Lokaty bankowe do 3 miesięcy	242,7	344,7
Razem	447,3	516,8
<i>w tym: Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	39,6	35,4

Spadek wartości lokat bankowych do 3 miesięcy spowodowany był głównie spłatą zobowiązań z tytułu kredytów oraz spłatą zobowiązań z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych. Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. Grupa przeprowadziła szacunek odpisów na środki pieniężne oraz lokaty bankowe, w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności, ustalone na podstawie zewnętrznych ratingów banków, w których utrzymywane są środki pieniężne / lokaty oraz publicznie dostępne informacje agencji ratingowych dotyczące prawdopodobieństwa niewypłacalności. Grupa odstąpiła od tworzenia odpisu aktualizującego ze względu na nieistotność. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują głównie środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych prowadzonych dla wadliw, gwarancji oraz mechanizmu podzielonej płatności.

4.5 Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Zmiany w kapitale obrotowym

2018	Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Efekt wdrożenia MSSF 9	Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	Pozostałe	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	(13,2)	-	-	5,4	-	-	(7,8)
Należności handlowe	3,5	(3,3)	-	(1,4)	-	(0,3)	(1,5)
Pozostałe aktywa	(22,6)	(1,1)	2,9	7,5	-	(18,4)	(31,7)
Rezerwy	18,0	-	-	-	-	-	18,0
Zobowiązania handlowe	52,7	-	-	-	-	0,1	52,8
Zobowiązania inwestycyjne	208,3	-	-	(173,3)	-	-	35,0
Pozostałe zobowiązania	8,6	-	1,3	8,8	(5,1)	-	13,6
Razem	255,3	(4,4)	4,2	(153,0)	(5,1)	(18,6)	78,4

2017	Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	Pozostałe	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	(27,3)	-	30,4	-	-	3,1
Należności handlowe	(72,8)	-	(4,7)	-	(0,8)	(78,3)
Pozostałe aktywa	(9,8)	(2,7)	6,7	-	(29,8)	(35,6)
Rezerwy	69,4	-	-	-	-	69,4
Zobowiązania handlowe	69,9	-	-	-	0,1	70,0
Zobowiązania inwestycyjne	32,7	-	(32,9)	-	-	(0,2)
Pozostałe zobowiązania	(23,8)	(0,3)	2,0	(4,7)	-	(26,8)
Razem	38,3	(3,0)	1,5	(4,7)	(30,5)	1,6

4.5 Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych (cd.)

Pozostałe korekty

	2018	2017
Zysk / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	(13,2)	(36,9)
Wycena instrumentów zabezpieczających	(8,4)	12,7
(Zysk) / strata ze zbycia i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych	(3,2)	(4,6)
Wynik na sprzedaży jednostek wycenianych metodą praw własności	(4,5)	-
(Zysk) / strata na działalności inwestycyjnej	(4,1)	0,2
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	0,3	0,4
Pozostałe	(2,3)	(8,7)
Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(35,4)	(36,9)

Transakcje niepieniężne

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku główne transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych przedstawiały się następująco:

- **Kompensata wzajemnych rozrachunków**

W roku 2018 Grupa dokonała kompensaty należności handlowych z zobowiązaniami z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych. Łączna kwota kompensat w roku 2018 wyniosła 1,4 milionów złotych, natomiast w roku 2017 wyniosła 4,7 milionów złotych.

- **Likwidacja taboru kolejowego**

W momencie podjęcia decyzji o likwidacji księgowej składnika taboru kolejowego jego wartość rezydualna ujmowana jest w pozycji zapasów. W roku 2018 wartość rezydualna składników majątku trwałego przeklasyfikowanych do zapasów wyniosła 5,4 milionów złotych, natomiast w roku 2017 wyniosła 30,4 milionów złotych.

- **Nabycie składników aktywów w formie leasingu finansowego**

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku Grupa w ramach zawartych umów leasingu finansowego nabyła składniki majątku trwałego o wartości 0,8 miliona złotych. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku wartość składników majątku trwałego przyjętych w ramach umów leasingu finansowego wyniosła 3,4 milionów złotych.

5. Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe

Stosowane zasady rachunkowości

W ramach pozycji rzeczowych aktywów trwałych Grupa prezentuje tabor kolejowy, nieruchomości (grunty, budynki budowle) oraz pozostałe składniki rzeczowych aktywów trwałych. Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszty wytworzenia, wraz z cłami importowymi, niepodlegającymi odliczeniu podatkami zawartymi w cenie oraz jest pomniejszona o upusty, rabaty i powiększona o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego oraz pomniejszone o dotacje. Dotacje rządowe są ujmowane jako pomniejszenie wartości aktywów w momencie, gdy istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego (w przypadku którego następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści) traktuje się jak aktywa Grupy i wycenia w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych.

Środki trwałe w okresie budowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości.

Składnik rzeczowych aktywów trwałych usuwa się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na moment zbycia lub gdy oczekuje się, iż nie uzyska się korzyści ekonomicznych z jego użytkowania. W momencie podjęcia decyzji o likwidacji składnika rzeczowych aktywów trwałych jego wartość księgowa ujmowana jest w wyniku okresu, w którym decyzja ta została podjęta, za wyjątkiem składników taboru kolejowego, w przypadku których, w momencie podjęcia decyzji o ich likwidacji, ich wartość rezydualna ujmowana jest w pozycji zapasów.

W ramach składników taboru kolejowego Grupa identyfikuje i wyodrębnia wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, które charakteryzują się różnym okresem ekonomicznej użyteczności, czyli tzw. komponenty. Jako istotne komponenty wagonów towarowych i lokomotyw Grupa wyodrębnia część główną składnika taboru oraz część naprawy / przeglądu okresowego. Dodatkowo, dla składników taboru kolejowego wyodrębniana jest wartość rezydualna (złomowa).

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)
Stosowane zasady rachunkowości
Naprawy i przeglądy

Tabor kolejowy poddawany jest czynnościom utrzymaniowym na pięciu poziomach, których zakres ramowy określony jest w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 października 2005 roku w sprawie ogólnych warunków technicznych eksploatacji pojazdów kolejowych (Dz.U. z 2016 poz. 226 z późniejszymi zmianami). Szczegółowe wymagania dla tych czynności zawarte są w Dokumentacjach Systemu Utrzymania (DSU) obowiązujących dla każdego z eksploatowanych pojazdów kolejowych. Tabor kolejowy poddawany jest planowym czynnościom utrzymaniowym zgodnie z określonymi w DSU cyklami naprawczymi uwarunkowanymi dopuszczalnym czasem i / lub przebiegiem eksploatacji pojazdu.

Po zakończeniu naprawy lub modernizacji na poziomie 4 i 5 wystawiane jest świadectwo sprawności technicznej. Świadectwo sprawności technicznej potwierdza możliwość eksploatacji danego składnika taboru do kolejnej naprawy na poziomie P4 lub P5. Warunkiem tej eksploatacji w całym okresie ważności świadectwa jest również wykonanie w połowie cyklu przeglądu P3. W przypadku niewykonania napraw/przeglądów na poziomach P3, P4 i P5, składnik taboru traci zdolność eksploatacyjną i nie może być używany w przewozach kolejowych. Grupa naprawy i przeglądy okresowe na poziomie P3, P4 i P5 uznaje za warunek ciągłego wykorzystywania pozycji składników taboru kolejowego i w momencie przeprowadzania takiej naprawy, jeśli kryteria ujmowania są spełnione, koszty naprawy zostają ujęte w wartości bilansowej składnika taboru i podlegają amortyzacji w okresie międzynaprawczym.

Inne koszty bieżącego utrzymania i konserwacji rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty bieżących remontów (niebędące kosztem napraw i przeglądów okresowych P3, P4 lub P5) są na zasadach ogólnych traktowane jako koszt okresu w którym nastąpiły.

Wartość rezydualna taboru kolejowego

Wycena wartości rezydualnej taboru oparta jest na cenach złomu określonych klas z uwzględnieniem kosztów doprowadzenia do zbycia. Wartość rezydualna taboru nie podlega amortyzacji natomiast podlega okresowej weryfikacji na koniec każdego roku obrotowego. Grupa dokonuje zmiany wartości rezydualnej w przypadku, gdy zmiana ta w istotny sposób wpływa na sprawozdanie finansowe Grupy.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji. Wartość rzeczowych aktywów trwałych podlegającą amortyzacji rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania. Podlegającą amortyzacji wartość początkową danego składnika aktywów ustala się po odjęciu wartości rezydualnej danego składnika aktywów.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne. W sytuacji, gdy nie ma wystarczającej pewności, że własność zostanie przeniesiona na koniec okresu leasingu, aktywa są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przez okres leasingu lub ich ekonomicznej użyteczności.

Grunty własne oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów nie podlegają amortyzacji.

Szacowane okresy użytkowania oraz wartości rezydualne są weryfikowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego (z perspektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji Grupa stosuje następujące okresy ekonomicznego użytkowania dla poszczególnych grup aktywów trwałych:

	Okres ekonomicznej użyteczności
Nieruchomości, w tym:	
Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	nie podlegają amortyzacji
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	od 5 do 75 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	od 2 do 40 lat
Tabor kolejowy, w tym:	
Wagony towarowe:	
- część główna wagonu	od 36 do 48 lat
- naprawy okresowe wagonów	od 4 do 6 lat
- przeglądy okresowe wagonów	od 2 do 3 lat
Lokomotywy elektryczne:	
- część główna lokomotywy	od 24 do 45 lat
- naprawy okresowe lokomotyw	od 4 do 8 lat
- przeglądy okresowe lokomotyw	od 2 do 4 lat
Pozostałe środki transportu	od 2 do 25 lat
Inne środki trwałe	od 2 do 25 lat

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Stosowane zasady rachunkowości

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanych aktywów trwałych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub pojedynczego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Wartość użytkowa odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu odpowiedniej stopy dyskonta przed opodatkowaniem. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub pojedynczego składnika aktywów, wartość bilansowa pomniejszana jest do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w pozycji amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu, wartość aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nieprzekraczającej jednak ich wartości bilansowej, jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w pozycji amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych

Grupa określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych składników rzeczowych aktywów trwałych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. W przypadku zaistnienia okoliczności powodujących zmianę zakładanego okresu użytkowania następuje zmiana stawek amortyzacji, co z kolei wpływa na wysokość odpisów amortyzacyjnych oraz wartość księgową pozycji rzeczowych aktywów trwałych w przyszłych okresach. Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2018 roku weryfikacja

okresów ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych nie wykazała konieczności istotnych zmian dotychczas stosowanych stawek amortyzacyjnych.

Wartość rezydualna taboru

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa przeprowadziła weryfikację wartości rezydualnej taboru kolejowego. W wyniku weryfikacji Grupa zdecydowała o aktualizacji wartości rezydualnej taboru kolejowego bez ważnych świadectw sprawności technicznej, przy czym zmiana ta nie miała istotnego wpływu na wysokość odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości taboru kolejowego. W przypadku pozostałych składników taboru kolejowego Grupa nie dokonała aktualizacji wartości rezydualnej z uwagi na fakt, że zmiana ta nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy w okresie bieżącym, jak i w kolejnych okresach.

Utrata wartości aktywów trwałych

W drugim kwartale 2018 roku Grupa w ramach procesów optymalizacyjnych prowadzonych w grupie AWT zidentyfikowała zbędne składniki taboru kolejowego. Po przeprowadzeniu analizy oraz uwzględniając efekty procesów optymalizacyjnych dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości składników zbędnego taboru kolejowego w wysokości 18 milionów złotych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa przeprowadziła testy na trwałą utratę wartości w odniesieniu do dwóch ośrodków wypracowujących środki pieniężne zdefiniowanych na poziomie aktywów Jednostki dominującej oraz Grupy AWT. Głównymi przesłankami wskazującymi na potencjalną utratę wartości wybranych aktywów Grupy były:

- utrzymująca się niższa wartość rynkowa aktywów netto Grupy od ich wartości bilansowej,
- istotna niepewność co do realizacji zatwierdzonego planu restrukturyzacji głównego kontrahenta Grupy AWT oraz obserwowane zmiany na czeskim rynku kolejowym.

Testy na trwałą utratę wartości zostały przeprowadzone w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej na poziomie wartości użytkowej.

PKP CARGO S.A.

Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie szczegółowych projekcji finansowych przygotowanych na lata 2019-2028. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż pięcioletnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane przez Jednostkę dominującą mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności. Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne:

- a) w całym okresie szczegółowej projekcji średnioroczny wzrost (CAGR) przychodów operacyjnych będzie kształtował się na poziomie 2,8% w ujęciu realnym,
- b) wydatki na CAPEX osiągną średniorocznie w całym okresie szczegółowej projekcji 13,2% rocznych przychodów z działalności operacyjnej w ujęciu realnym,
- c) średni ważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie szczegółowej projekcji będzie kształtował się na poziomie 6,03% w ujęciu realnym,
- d) po okresie szczegółowej projekcji założono wzrost przyszłych przepływów pieniężnych na poziomie 0,0% w ujęciu realnym.

W wyniku przeprowadzonego testu ustalona wartość odzyskiwalna przewyższyła wartość bilansową testowanych aktywów na dzień 31 grudnia 2018 roku, wobec czego Jednostka dominująca nie rozpoznała odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów.

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Zarząd Jednostki dominującej nie zidentyfikował kluczowych założeń, których zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości doprowadziłaby do wystąpienia utraty wartości.

GRUPA AWT

Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie szczegółowych projekcji finansowych przygotowanych na lata 2019-2028. Zdaniem Grupy przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż pięcioletnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane przez Grupę AWT mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności oraz w lepszy sposób można odzwierciedlić wpływ na wyniki Grupy oczekiwanych zmian na czeskim rynku węgla i kolejowym.

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne:

- a) za ośrodek wypracowujący środki pieniężne uznano całość aktywów należących do Grupy AWT, które głównie są wykorzystywane do obsługi klientów na czeskim rynku kolejowym,
- b) pierwsze trzy lata prognozy oparto na zatwierdzonych planach finansowych, w okresie 2022 -2028 przyjęto średnioroczny wzrost (CAGR) 3,8 % w ujęciu nominalnym (zakładana inflacja na poziomie 2%),
- c) średni ważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie szczegółowej projekcji będzie kształtował się na poziomie 7,30% w ujęciu nominalnym (5,20% w ujęciu realnym). Przy wyliczeniu WACC uwzględniono premię za specyficzne ryzyko między innymi związane z restrukturyzacją głównego klienta,
- d) wzrost wynagrodzeń w okresie rezydualnym na poziomie wyższym w stosunku do inflacji o 0,15% w przypadku pozostałych parametrów założono wzrost na poziomie inflacji.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w wyniku przeprowadzonego testu Grupa rozpoznała odpis z tytułu trwałej utraty wartości w wysokości 51,2 miliona złotych.

Poniżej przedstawiono szacowaną zmianę wysokości odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów na dzień 31 grudnia 2018 roku przy zmianie wyłącznie poniższych kluczowych parametrów z zachowaniem stałego poziomu pozostałych założeń:

	Grupa AWT	
	-0,3 p.p.	+ 0,3 p.p.
WACC	(41,9)	38,1
Wzrost po okresie prognozy szczegółowej	23,6	(25,9)

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Zmiana stanu taboru kolejowego i pozostałych rzeczowych aktywów trwałych

2018	Tabor kolejowy	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe					Razem
		Nieruchomości	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Wartość brutto							
1/01/2018	6 024,6	914,6	405,9	100,5	39,5	41,2	1 501,7
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Nabycie	-	-	-	-	-	885,8	885,8
Leasing finansowy	-	-	0,8	-	-	-	0,8
Rozliczenie środków trwałych w budowie	786,7	27,5	26,9	3,0	2,2	(846,3)	(786,7)
Dotacja do aktywów trwałych	-	-	-	-	-	(9,2)	(9,2)
Sprzedaż	(27,5)	(0,9)	(1,1)	(6,1)	-	-	(8,1)
Likwidacja	(332,1)	(0,8)	(1,9)	(0,2)	(0,1)	(0,1)	(3,1)
Różnice kursowe	19,5	3,3	0,9	1,0	0,1	0,5	5,8
Pozostałe	-	-	0,6	-	(0,6)	-	-
31/12/2018	6 471,2	943,7	432,1	98,2	41,1	71,9	1 587,0
Skumulowane umorzenie							
1/01/2018	2 129,5	195,7	270,7	60,4	31,6	-	558,4
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Koszty amortyzacji	461,7	38,8	32,1	6,4	3,0	-	80,3
Sprzedaż	(5,7)	(0,3)	(1,0)	(6,0)	-	-	(7,3)
Likwidacja	(326,0)	(0,6)	(1,6)	(0,2)	(0,1)	-	(2,5)
Różnice kursowe	3,9	0,5	0,3	0,2	-	-	1,0
Pozostałe	-	-	0,6	-	(0,6)	-	-
31/12/2018	2 263,4	234,1	301,1	60,8	33,9	-	629,9
Skumulowana utrata wartości							
1/01/2018	144,7	2,7	0,3	-	-	2,7	5,7
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Ujęcie odpisu	69,0	0,1	1,4	-	-	0,1	1,6
Sprzedaż	(3,4)	-	-	-	-	-	-
Likwidacja	(0,6)	-	-	-	-	(0,1)	(0,1)
Różnice kursowe	1,1	-	-	-	-	-	-
31/12/2018	210,8	2,8	1,7	-	-	2,7	7,2
Wartość netto							
1/01/2018	3 750,4	716,2	134,9	40,1	7,9	38,5	937,6
<i>w tym leasing finansowy</i>	<i>246,1</i>	-	<i>10,8</i>	<i>7,0</i>	-	-	<i>17,8</i>
31/12/2018	3 997,0	706,8	129,3	37,4	7,2	69,2	949,9
<i>w tym leasing finansowy</i>	<i>165,4</i>	-	<i>4,4</i>	<i>3,9</i>	-	-	<i>8,3</i>

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

2017	Tabor kolejowy	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe					Razem
		Nieruchomości	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Wartość brutto							
1/01/2017	5 824,8	905,1	381,6	100,7	39,9	44,3	1 471,6
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Nabycie	-	-	-	-	-	552,4	552,4
Leasing finansowy	0,5	-	2,4	1,0	-	-	3,4
Rozliczenie środków trwałych w budowie	500,7	20,6	27,0	3,1	1,9	(553,3)	(500,7)
Dotacja do aktywów trwałych	-	-	-	-	-	(2,2)	(2,2)
Sprzedaż	(0,7)	(1,6)	(1,2)	(3,8)	(0,2)	-	(6,8)
Likwidacja	(293,0)	(5,4)	(2,8)	(0,4)	(0,3)	(0,1)	(9,0)
Różnice kursowe	(3,5)	(1,0)	(0,2)	-	-	-	(1,2)
Pozostałe	(4,2)	(3,1)	(0,9)	(0,1)	(1,8)	0,1	(5,8)
31/12/2017	6 024,6	914,6	405,9	100,5	39,5	41,2	1 501,7
Skumulowane umorzenie							
1/01/2017	1 895,8	168,0	241,4	57,8	31,2	-	498,4
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Koszty amortyzacji	479,5	34,8	32,8	6,9	2,7	-	77,2
Sprzedaż	(0,2)	(0,2)	(0,9)	(3,7)	(0,2)	-	(5,0)
Likwidacja	(241,4)	(3,5)	(2,6)	(0,4)	(0,4)	-	(6,9)
Różnice kursowe	(0,2)	(0,1)	-	(0,1)	-	-	(0,2)
Pozostałe	(4,0)	(3,3)	-	(0,1)	(1,7)	-	(5,1)
31/12/2017	2 129,5	195,7	270,7	60,4	31,6	-	558,4
Skumulowana utrata wartości							
1/01/2017	194,4	4,3	0,3	-	-	2,6	7,2
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Ujęcie odpisu	-	-	-	-	-	0,2	0,2
Rozwiązanie odpisu	(27,5)	-	-	-	-	-	-
Likwidacja	(20,2)	(1,6)	-	-	-	(0,1)	(1,7)
Różnice kursowe	(2,0)	-	-	-	-	-	-
31/12/2017	144,7	2,7	0,3	-	-	2,7	5,7
Wartość netto							
1/01/2017	3 734,6	732,8	139,9	42,9	8,7	41,7	966,0
<i>w tym leasing finansowy</i>	<i>310,3</i>	<i>-</i>	<i>8,6</i>	<i>9,4</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	18,0
31/12/2017	3 750,4	716,2	134,9	40,1	7,9	38,5	937,6
<i>w tym leasing finansowy</i>	<i>246,1</i>	<i>-</i>	<i>10,8</i>	<i>7,0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	17,8

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość księgowa składników taboru kolejowego bez ważnych świadectw sprawności technicznej, w przypadku których Grupa rozpoznała odpis z tytułu trwałej utraty wartości wynosiła odpowiednio 367,0 milionów złotych oraz 350,0 milionów złotych.

Świadectwo sprawności technicznej jest dokumentem wystawianym indywidualnie dla każdego pojazdu kolejowego potwierdzającym ważność badań technicznych i tym samym przydatność w procesie przewozowym.

Świadectwo sprawności technicznej jest wystawiane bezpośrednio po wykonanych czynnościach utrzymaniowych na poziomie P4 lub P5 oraz w momencie przekazania do eksploatacji nowych i zmodernizowanych pojazdów. Tabor bez ważnego świadectwa sprawności technicznej stanowi dla Jednostki dominującej:

- rezerwę pojazdów, z której możliwe jest po wykonaniu napraw na poziomie P4 i P5 pozyskanie dodatkowych zasobów do zwiększenia pracy przewozowej,
- niezbędny zasób pojazdów kolejowych do rotacji w procesie utrzymania. Wykonanie naprawy P4 lub P5 trwa od około 30 do 90 dni w zależności od typu pojazdu. Aby nie dopuścić do zmniejszenia ilości wagonów i lokomotyw z ważnym świadectwem sprawności technicznej wykorzystywanych w eksploatacji konieczne jest dysponowanie większą grupą pojazdów, aby po utracie ważności świadectwa sprawności technicznej przez dany pojazd mógł on być zastępowany najpóźniej w tym samym dniu innym po wykonanej naprawie i wystawionym nowym świadectwie.

5.2 Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW)

Szczegółowe informacje o jednostkach wycenianych MPW

	Charakter powiązania z Jednostką dominującą	Procentowa wielkość udziałów posiadanych przez Grupę		Wartość bilansowa	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
COSCO Shipping Lines (POLAND) Sp. z o.o.	stowarzyszona	20,0%	20,0%	0,8	0,5
Pol - Rail S.r.l.	-	-	50,0%	-	8,4
Terminale Przeładunkowe Sławków - Medyka Sp. z o.o.	wspólne przedsięwzięcie	50,0%	50,0%	19,5	18,9
Transgaz S.A.	zależna	64,0%	64,0%	6,3	6,3
Trade Trans Finance Sp. z o.o.	zależna	100,0%	100,0%	8,1	7,9
Rentrans Cargo Sp. z o.o.	stowarzyszona	29,0%	29,3%	8,1	7,9
PPHU „Ukpol” Sp. z o.o.	zależna	100,0%	100,0%	-	-
PKP CARGO CONNECT GmbH	zależna	100,0%	100,0%	1,0	0,5
AWT Rail SK a. s.	zależna	100,0%	100,0%	3,5	3,2
Razem				47,3	53,6

Zestawienie zmian inwestycji w jednostkach wycenianych MPW

	2018	2017
Stan na początek okresu sprawozdawczego	53,6	58,2
Sprzedaż udziałów	(8,5)	-
Udział w zyskach / (stratach) jednostek wycenianych MPW	3,7	0,8
Zmiany kapitału własnego z tytułu dywidend	(2,1)	(4,9)
Ujęcie jednostek wycenianych metodą praw własności	-	0,1
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	0,6	(0,6)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	47,3	53,6

W dniu 14 grudnia 2018 roku podmioty z Grupy PKP CARGO sprzedały wszystkie udziały posiadane w POL – RAIL S.r.l., tym samym spółka ta przestała być podmiotem powiązanym z Grupą.

5.2 Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW) (cd.)

Podsumowanie danych finansowych dotyczących jednostek wycenianych MPW

	31/12/2018	31/12/2017
Aktywa trwałe	33,4	40,3
Aktywa obrotowe	113,1	130,4
Aktywa razem	146,5	170,7
Zobowiązania długoterminowe	0,3	3,1
Zobowiązania krótkoterminowe	53,1	62,2
Zobowiązania razem	53,4	65,3
Aktywa netto	93,1	105,4
Udziały Grupy w aktywach netto jednostek wycenianych MPW	47,3	53,6
Przychody ogółem	326,7	287,0
Wynik netto za rok obrotowy	10,5	4,8
Udziały Grupy w wyniku jednostek wycenianych MPW	3,7	0,8
Udziały Grupy w całkowitych dochodach jednostek wycenianych MPW	3,7	0,8

Aktywa netto wyliczone są jako suma poszczególnych aktywów netto wszystkich jednostek wycenianych metodą praw własności.

5.3 Zapasy

Stosowane zasady rachunkowości

Zapasy wyceniane są w koscie lub wartości netto możliwej do uzyskania, zależnie od tego, która jest niższa. Rozchody zapasów dokonywane są metodą FIFO. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkowa cena sprzedaży zapasów pomniejszona o wszelkie koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku. Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość zapasów w przypadku występowania zapasu zbędnego lub uszkodzonego oraz w przypadku, gdy cena sprzedaży netto tego zapasu jest niższa niż jego wartość bilansowa. Odpis aktualizujący wartość zapasów ustalany jest na podstawie analizy przydatności przeprowadzanej co najmniej na koniec każdego roku obrotowego. Na podstawie tej analizy dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów nieprzydatnych z punktu widzenia Grupy.

Struktura zapasów

	31/12/2018	31/12/2017
Zapasy strategiczne	31,4	28,5
Tabor w trakcie kasacji	20,7	29,7
Pozostałe zapasy	114,1	95,3
Odpisy aktualizujące	(4,5)	(5,0)
Zapasy netto	161,7	148,5

Zestawienie zmian odpisu aktualizującego wartość zapasów

	2018	2017
Stan na początek okresu sprawozdawczego	5,0	7,3
Zawiązanie	0,4	0,8
Rozwiązanie	-	(0,8)
Wykorzystanie	(0,9)	(2,3)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	4,5	5,0

5.4 Należności handlowe

Stosowane zasady rachunkowości

Polityka rachunkowości stosowana od 1 stycznia 2018 roku

Grupa stosuje uproszczone podejście dopuszczone przez MSSF 9 i wycenia odpisy aktualizujące w wysokości strat kredytowych spodziewanych w całym okresie życia należności handlowych.

Prawdopodobieństwo poniesionych strat kredytowych zostało oszacowane na podstawie historycznej analizy odzyskiwalności sald należności handlowych w określonych przedziałach wiekowania.

W tym celu dokonano oszacowania wskaźników braku wypełnienia zobowiązania przez kontrahentów dla poszczególnych przedziałów wiekowania zaprezentowanych w tabeli zawierającej analizę wiekowania należności handlowych.

Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając wskaźniki braku wypełnienia zobowiązania oraz wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdego przedziału struktury wiekowej.

Poza tym Grupa dokonuje indywidualnych odpisów aktualizujących, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać należnych kwot.

Polityka rachunkowości stosowana do 31 grudnia 2017 roku

Zgodnie ze stosowaną wcześniej polityką rachunkowości były tworzone:

a) specyficzne odpisy aktualizujące wartość:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości - do wysokości 100%,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości - do wysokości 100%,
- należności od dłużników objętych postępowaniem ugodowym lub układowym - do wysokości 100%,
- należności kwestionowane przez dłużnika - do wysokości 100%,
- należności od dłużników objętych postępowaniem naprawczym - do wysokości 100%,
- należności dochodzone na drodze sądowej - do wysokości 100%;

b) ogólne odpisy aktualizujące wartość:

- należności przeterminowanych w przedziale 6 do 12 miesięcy - do wysokości 50% kwoty należności,
- należności przeterminowanych w przedziale powyżej 12 miesięcy - do wysokości 100% kwoty należności.

Kwotę odpisu aktualizującego wartość należności stanowi różnica pomiędzy bieżącą wartością księgową a niższą od niej wartością odzyskiwalną. Odpis aktualizujący wartość należności handlowych prezentowany jest w ramach pozostałych kosztów operacyjnych.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Kalkulacja i wycena odpisów aktualizujących wartość należności handlowych oraz aktywów z tytułu umów z klientami jest obszarem wymagającym szacunku. Oczekiwane straty kredytowe są kalkulowane na bazie indywidualnej oceny odzyskiwalności danej należności oraz z uwzględnieniem modelu stosowanego przez Grupę w celu oszacowania wskaźnika braku wypełnienia zobowiązania przez kontrahentów. Indywidualnie ustalane odpisy aktualizujące wymagają oceny czy dana należność zostanie spłacona przez kontrahenta z uwzględnieniem ustanowionych zabezpieczeń, zawartych uгод. Ocena taka dokonywana jest przez istniejące w spółkach Grupy komórki windykacyjne. Stosowany przez Grupę model szacowania wskaźnika oczekiwanego niewypełnienia zobowiązania przez kontrahentów opiera się o uproszczoną matrycę odpisów aktualizujących w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Przy oszacowaniu oczekiwanych strat kredytowych zastosowano metodę opartą o wskaźniki oczekiwanego niewypełnienia zobowiązania ustalone na podstawie danych historycznych za lata 2015 - 2018 pochodzących z systemów finansowo-księgowych. Kalkulacja odpisów aktualizujących należności zaprezentowana jest w poniższych tabelach.

Struktura należności handlowych oraz pozostałych należności

	31/12/2018	31/12/2017
Należności handlowe	840,7	844,8
Odpis aktualizujący należności	(155,4)	(156,0)
Razem	685,3	688,8
Aktywa długoterminowe	0,7	1,8
Aktywa krótkoterminowe	684,6	687,0
Razem	685,3	688,8

5.4. Należności handlowe (cd.)

Uzgodnienie odpisów aktualizujących wartość należności handlowych

Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych	31/12/2018			Razem	31/12/2017
	oczekiwane straty kredytowe w całym okresie				
	bez utraty wartości	z utratą wartości			
Stan na początek okresu sprawozdawczego według MSR 39	-	156,0		156,0	152,9
Korekta z początkowego zastosowania MSSF 9	3,3	-		3,3	-
Stan na początek okresu sprawozdawczego według MSSF 9	3,3	156,0		159,3	152,9
Zawiązanie	-	11,8		11,8	11,4
Rozwiązanie	(0,3)	(14,5)		(14,8)	(5,2)
Wykorzystanie	-	(3,6)		(3,6)	(1,7)
Wycena bilansowa	-	0,6		0,6	(1,2)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	-	2,1		2,1	(0,2)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	3,0	152,4		155,4	156,0

Zmiany wartości bilansowej brutto należności handlowych

2018	Należności handlowe brutto		Razem
	bez utraty wartości	z utratą wartości	
Stan na początek okresu sprawozdawczego	685,1	159,7	844,8
Powstałe	6 410,0	0,1	6 410,1
Odsetki naliczone	3,0	0,1	3,1
Spisane	-	(3,6)	(3,6)
Spłacone	(6 407,2)	(11,5)	(6 418,7)
Przeniesione	(8,8)	8,8	-
Wycena bilansowa	(0,6)	0,9	0,3
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych	2,9	1,8	4,7
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	684,4	156,3	840,7

Analiza wiekowa należności handlowych

	31/12/2018			1/01/2018			31/12/2017		
	Brutto	Oczekiwane straty kredytowe	Netto	Brutto	Oczekiwane straty kredytowe	Netto	Brutto	Odpis aktualizujący	Netto
Należności nieprzeterminowane	613,3	(1,9)	611,4	608,1	(3,5)	604,6	608,1	(1,8)	606,3
Należności przeterminowane									
od 0 - 30 dni	47,3	(0,3)	47,0	59,4	(1,0)	58,4	59,4	-	59,4
od 31 - 90 dni	16,7	(0,7)	16,0	15,8	(1,1)	14,7	15,8	(0,8)	15,0
od 91-180 dni	6,2	(1,5)	4,7	4,8	(1,1)	3,7	4,8	(0,8)	4,0
od 181 - 365 dni	6,5	(2,9)	3,6	6,1	(4,7)	1,4	6,1	(4,7)	1,4
powyżej 365 dni	150,7	(148,1)	2,6	150,6	(147,9)	2,7	150,6	(147,9)	2,7
Razem	840,7	(155,4)	685,3	844,8	(159,3)	685,5	844,8	(156,0)	688,8

5.5 Pozostałe aktywa

Stosowane zasady rachunkowości

Polityka rachunkowości w zakresie instrumentów finansowych została opisana w **Nocie 6**.

Jako pozostałe aktywa Grupa prezentuje głównie czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, które ustalone są w wysokości poniesionych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do Grupy korzyści ekonomicznych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują głównie stosownie do upływu czasu.

Pozostałe należności obejmują głównie należności publiczno-prawne, które wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Aktywa niematerialne prezentowane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składników aktywów niematerialnych. Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji. Okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie.

Struktura pozostałych aktywów

	31/12/2018	31/12/2017
Aktywa finansowe		
Forwardy walutowe	3,5	12,1
Udziały w jednostkach nienotowanych	6,8	7,3
Inne	-	1,1
Aktywa niefinansowe		
Koszty rozliczanie w czasie		
Przedpłaty na zakup energii elektrycznej	31,2	23,4
Czynsze dzierżawne	12,3	12,8
Ubezpieczenia	7,4	7,9
Usługi informatyczne	4,2	-
Pozostałe koszty rozliczanie w czasie	6,2	4,1
Inne	1,6	3,2
Pozostałe należności		
Rozrachunki z tytułu podatku VAT	65,2	37,3
Należności z tytułu podatku dochodowego	3,0	0,1
Inne	5,0	5,3
Aktywa niematerialne		
Licencje	28,5	39,9
Inne aktywa niematerialne	0,2	0,2
Aktywa niematerialne w trakcie dostosowywania	6,0	3,8
Razem	181,1	158,5
Aktywa długoterminowe	56,7	70,4
Aktywa krótkoterminowe	124,4	88,1
Razem	181,1	158,5

Na dzień 31 grudnia 2017 roku odpis aktualizujący wartość udziałów w spółkach nienotowanych wynosił 11,8 milionów złotych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku udziały te wycenione zostały w wartości godziwej, w związku z czym odpisy aktualizujące wartość udziałów w spółkach nienotowanych nie są rozpoznawane. Zmiana wysokości odpisu aktualizującego wartość inwestycji w udziały i akcje jest efektem zastosowania po raz pierwszy MSSF 9, co opisano w **Nocie 1.3** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

5.6 Zobowiązania inwestycyjne

Stosowane zasady rachunkowości

Zobowiązania inwestycyjne obejmują zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych. Początkowo wykazuje się w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne zaś w okresie późniejszym wycenia się je według zamortyzowanego kosztu. Dotyczy to zobowiązań o terminie zapadalności powyżej 1 roku, w przypadku których wartość zobowiązania odpowiada kwocie, jaka zostałaby uiszczona jednorazowo w środkach pieniężnych. Różnica między tą kwotą a całością płatności jest ujmowana jako koszt odsetek w okresie, na który udzielono kredytu kupieckiego. Zobowiązania o terminie płatności do 1 roku wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

5.6 Zobowiązania inwestycyjne (cd.)

Struktura zobowiązań inwestycyjnych

	31/12/2018	31/12/2017
Zobowiązania z tytułu zakupu taboru kolejowego	234,3	51,5
Zobowiązania z tytułu zakupu i modernizacji nieruchomości	18,1	9,9
Pozostałe	35,0	17,7
Razem	287,4	79,1
Zobowiązania długoterminowe	109,8	-
Zobowiązania krótkoterminowe	177,6	79,1
Razem	287,4	79,1

5.7 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Stosowane zasady rachunkowości

Grupa zapewnia zatrudnionym pracownikom długoterminowe świadczenia w okresie zatrudnienia (nagrody jubileuszowe) oraz świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i rentowe, świadczenia przejazdowe i świadczenia z ZFŚS dla emerytów i rencistów, odprawy pośmiertne). Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalno- rentowe są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę lub rentę. Wysokość odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Odprawy pośmiertne wypłacane są po śmierci pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z powyższych tytułów w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Pracownikom przysługują również świadczenia po okresie zatrudnienia w postaci świadczeń socjalnych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz kolejowych ulg przejazdowych. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa ujmuje powyższe świadczenia w wartości bieżącej zobowiązania na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Wysokość długoterminowych świadczeń w okresie zatrudnienia oraz świadczeń po okresie zatrudnienia wyliczana jest przez niezależną firmę aktuarialną metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązania z tego tytułu ustala się poprzez dyskontowanie szacowanych przyszłych wydatków pieniężnych - przy zastosowaniu stóp procentowych opartych na rynkowych stopach obligacji rządowych. Koszt bieżącego zatrudnienia programu określonych świadczeń ujmowany w wyniku jako koszt świadczeń pracowniczych, za wyjątkiem, gdy jest uwzględniony jako koszt wytworzenia składnika aktywów, odzwierciedla wzrost zobowiązania z tytułu określonych świadczeń wynikający z pracy wykonywanej przez pracowników w okresie bieżącym. Koszty przeszłego zatrudnienia ujmuje się od razu w wyniku finansowym. Koszt odsetek netto jest obliczany poprzez stosowanie stopy dyskonta do wartości netto zobowiązania z tytułu określonych świadczeń i prezentowany w kosztach finansowych. Zyski i straty aktuarialne powstające z tytułu korekt założeń aktuarialnych ex post oraz zmian założeń aktuarialnych są odnoszone do kapitału własnego przez pozostałe całkowite dochody w okresie, w którym powstały. W przypadku nagród jubileuszowych odnoszone są w koszty okresu.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku wycenę aktuarialną rezerw na świadczenia pracownicze dla jednostek z Grupy zlokalizowanych w Polsce oparto o następujące podstawowe założenia:

	Wycena na dzień	
	31/12/2018	31/12/2017
	%	%
Stopa dyskonta	3,0	3,25
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe	do 3,0	do 3,5
Zakładany wzrost ceny uprawnień na świadczenia przejazdowe	do 2,5	do 2,5
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy z tytułu odpisu na ZFŚS	3,5 - 5,0	3,3 - 5,0
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	1,7 - 8,2	1,1 - 10,0

Istotny wpływ na wartość rezerw na świadczenia pracownicze mają przyjęte założenia w zakresie stopy dyskontowej, założonego wzrostu płac oraz oczekiwanego przeciętnego wzrostu zatrudnienia. Poniżej zaprezentowano analizę wrażliwości dla zmian powyższych założeń. Analizę tę przeprowadzono zmieniając jedynie wartość jednej zmiennej, przy jednoczesnym braku zmian pozostałych założeń.

5.7 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (cd.)

Analiza wrażliwości wartości rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

	31/12/2018	Stopa dyskontowa		Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń		Wskaźnik mobilności pracowniczej	
		+0,30 pp.	-0,30 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.
Nagrody jubileuszowe	304,0	(4,3)	4,4	3,7	(3,7)	(3,8)	3,8
Odprawy emerytalne i rentowe	195,8	(3,3)	3,4	2,9	(2,8)	(3,0)	2,9
Odprawy pośmiertne	7,9	(0,1)	0,1	0,1	(0,1)	(0,1)	0,1
ZFŚS	130,2	(5,0)	5,3	4,4	(4,2)	(0,8)	0,8
Świadczenia przejazdowe	32,8	(1,3)	1,3	1,1	(1,1)	(0,3)	0,3
Razem	670,7	(14,0)	14,5	12,2	(11,9)	(8,0)	7,9

	31/12/2017	Stopa dyskontowa		Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń		Wskaźnik mobilności pracowniczej	
		+0,30 pp.	-0,30 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.
Nagrody jubileuszowe	288,0	(4,1)	4,3	3,5	(3,4)	(3,7)	3,7
Odprawy emerytalne i rentowe	174,6	(3,1)	3,2	2,7	(2,6)	(2,7)	2,7
Odprawy pośmiertne	7,1	(0,1)	0,2	0,1	(0,1)	(0,1)	0,1
ZFŚS	143,5	(5,6)	6,0	5,2	(5,0)	(0,8)	0,8
Świadczenia przejazdowe	33,8	(1,3)	1,4	1,3	(1,1)	(0,2)	0,3
Razem	647,0	(14,2)	15,1	12,8	(12,2)	(7,5)	7,6

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze

	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Całkowita kwota rezerw
1/01/2018 (zbadane)	166,8	143,5	33,8	7,1	274,2	37,2	662,6
Korekty błędów poprzednich okresów	7,8	-	-	-	13,8	-	21,6
1/01/2018 (po przekształceniu)	174,6	143,5	33,8	7,1	288,0	37,2	684,2
Koszt bieżącego zatrudnienia	5,7	1,9	1,6	0,2	11,2	-	20,6
Koszt odsetkowy	4,8	4,7	1,1	0,2	8,6	-	19,4
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	27,3	(12,5)	(2,7)	1,1	-	-	13,2
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w rachunku wyników	-	-	-	-	37,2	-	37,2
Utworzenie rezerwy	-	-	-	-	-	30,9	30,9
Rozwiązanie rezerwy	-	-	-	-	-	(19,3)	(19,3)
Świadczenia wypłacone	(16,6)	(7,4)	(1,0)	(0,7)	(41,1)	(12,7)	(79,5)
Różnice kursowe	-	-	-	-	0,1	0,2	0,3
31/12/2018	195,8	130,2	32,8	7,9	304,0	36,3	707,0
Rezerwy długoterminowe	169,1	125,3	31,7	6,6	258,8	-	591,5
Rezerwy krótkoterminowe	26,7	4,9	1,1	1,3	45,2	36,3	115,5
Razem	195,8	130,2	32,8	7,9	304,0	36,3	707,0

5.7 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (cd.)

	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Całkowita kwota rezerw
1/01/2017 (zbadane)	153,2	128,6	33,3	6,9	268,9	34,0	624,9
Korekty błędów poprzednich okresów	7,0	-	-	-	13,7	-	20,7
1/01/2017 (po przekształceniu)	160,2	128,6	33,3	6,9	282,6	34,0	645,6
Koszt bieżącego zatrudnienia	5,3	1,7	0,6	0,1	11,0	-	18,7
Koszt odsetkowy	4,8	4,5	1,2	0,2	8,4	-	19,1
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	21,0	15,4	(0,2)	0,7	-	-	36,9
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w rachunku wyników	-	-	-	-	29,8	-	29,8
Utworzenie rezerwy	-	-	-	-	-	26,7	26,7
Rozwiązanie rezerwy	-	-	-	-	-	(18,4)	(18,4)
Świadczenia wypłacone	(16,7)	(6,7)	(1,1)	(0,8)	(43,8)	(5,1)	(74,2)
31/12/2017	174,6	143,5	33,8	7,1	288,0	37,2	684,2
Rezerwy długoterminowe	150,9	137,8	32,5	6,3	248,2	-	575,7
Rezerwy krótkoterminowe	23,7	5,7	1,3	0,8	39,8	37,2	108,5
Razem	174,6	143,5	33,8	7,1	288,0	37,2	684,2

Pozycje ujęte w wyniku w odniesieniu do programów świadczeń pracowniczych

	31/12/2018	31/12/2017
Koszty świadczeń pracowniczych	(69,4)	(56,8)
Koszty finansowe	(19,4)	(19,1)
Ogółem ujęte w wyniku przed opodatkowaniem	(88,8)	(75,9)

(Zyski) / straty aktuarialne

2018	zmiana założeń demograficznych	zmiana założeń finansowych	pozostałe zmiany	Razem
Straty / (zyski) aktuarialne - świadczenia po okresie zatrudnienia				
Odprawy emerytalne i rentowe	4,4	2,5	20,4	27,3
Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	1,2	4,2	(17,9)	(12,5)
Świadczenia przejazdowe	0,3	1,1	(4,1)	(2,7)
Odprawy pośmiertne	0,1	0,1	0,9	1,1
Straty / (zyski) aktuarialne - pozostałe świadczenia długoterminowe				
Nagrody jubileuszowe	5,3	3,2	28,7	37,2
Razem	11,3	11,1	28,0	50,4

5.7 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (cd.)

2017	zmiana założeń demograficznych	zmiana założeń finansowych	pozostałe zmiany	Razem
Straty / (zyski) aktuarialne - świadczenia po okresie zatrudnienia				
Odprawy emerytalne i rentowe	0,1	2,7	18,2	21,0
Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	1,4	5,3	8,7	15,4
Świadczenia przejazdowe	0,4	1,2	(1,8)	(0,2)
Odprawy pośmiertne	(0,2)	0,1	0,8	0,7
Straty / (zyski) aktuarialne - pozostałe świadczenia długoterminowe				
Nagrody jubileuszowe	(0,4)	3,3	26,9	29,8
Razem	1,3	12,6	52,8	66,7

Analiza terminów zapadalności wypłaconych świadczeń pracowniczych

31/12/2018	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
do 1 roku	26,7	4,9	1,1	1,3	45,2	36,3	115,5
od 1 do 5 lat	63,6	21,9	5,2	3,3	133,6	-	227,6
powyżej 5 lat	105,5	103,4	26,5	3,3	125,2	-	363,9
Razem	195,8	130,2	32,8	7,9	304,0	36,3	707,0

31/12/2017	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
do 1 roku	23,7	5,7	1,3	0,8	39,8	37,2	108,5
od 1 do 5 lat	53,2	23,8	5,0	2,7	128,0	-	212,7
powyżej 5 lat	97,7	114,0	27,5	3,6	120,2	-	363,0
Razem	174,6	143,5	33,8	7,1	288,0	37,2	684,2

Średni okres zapadalności świadczeń pracowniczych w Jednostce dominującej wynosił 10,3 lat na dzień 31 grudnia 2018 roku. Udział Jednostki dominującej w wartości rezerw Grupy na świadczenia pracownicze, wycenianych metodami aktuarialnymi, wynosi około 90%.

5.8 Pozostałe rezerwy
Stosowane zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Grupie ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków pieniężnych oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów (w przypadku gdy wpływ pieniądza w czasie jest istotny). Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

W przypadku gdy określenie, czy występuje obecny obowiązek, jest niejasne, na przykład w przypadku sprawy sądowej, Grupa tworzy rezerwy na takie zdarzenia jeśli uzna, że po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, istnienie obowiązku na dzień bilansowy jest bardziej prawdopodobne niż jego brak. Jeśli brak obecnego obowiązku na dzień bilansowy jest bardziej prawdopodobny niż jego istnienie, Grupa ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że możliwość zaistnienia wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest znikoma.

5.8 Pozostałe rezerwy (cd.)

Struktura pozostałych rezerw

2018	Rezerwa na kary urzędów antymonopolowych	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na zobowiązania z tytułu VAT	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Inne rezerwy	Razem
1/01/2018	14,2	5,0	22,3	16,7	24,0	82,2
Zawiązanie	1,2	0,1	1,3	-	14,0	16,6
Rozwiązanie	-	-	-	(0,1)	(3,2)	(3,3)
Wykorzystanie	(0,6)	-	-	(12,9)	(4,9)	(18,4)
Różnice kursowe	-	0,2	-	-	0,1	0,3
31/12/2018	14,8	5,3	23,6	3,7	30,0	77,4
Rezerwy długoterminowe	14,8	4,4	-	1,3	-	20,5
Rezerwy krótkoterminowe	-	0,9	23,6	2,4	30,0	56,9
Razem	14,8	5,3	23,6	3,7	30,0	77,4

2017	Rezerwa na kary urzędów antymonopolowych	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na zobowiązania z tytułu VAT	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Inne rezerwy	Razem
1/01/2017	16,4	4,9	-	8,2	21,9	51,4
Zawiązanie	1,0	0,1	22,3	15,8	10,1	49,3
Rozwiązanie	-	-	-	-	(6,2)	(6,2)
Wykorzystanie	(3,2)	-	-	(7,3)	(1,8)	(12,3)
31/12/2017	14,2	5,0	22,3	16,7	24,0	82,2
Rezerwy długoterminowe	14,2	4,2	-	3,8	0,3	22,5
Rezerwy krótkoterminowe	-	0,8	22,3	12,9	23,7	59,7
Razem	14,2	5,0	22,3	16,7	24,0	82,2

Rezerwa na kary urzędów antymonopolowych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku pozycja obejmowała:

- rezerwę na karę nałożoną przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w wysokości 14,2 milionów złotych,
- rezerwę na karę utworzoną w związku z toczącym się postępowaniem Urzędu Antymonopolowego w Czechach w wysokości 0,6 miliona złotych.

Zmiana wysokości rezerw w 2018 roku dotyczy postępowania administracyjnego, które w październiku 2016 roku Urząd Antymonopolowy w Czechach rozpoczął przeciwko spółce AWT Čechofracht a.s., w związku z podejrzeniem o udział w umowie kartelowej w latach 2004 – 2010. W wyniku rozwoju postępowania i analizy jego aktualnego statusu Grupa zdecydowała o utworzeniu rezerwy na potencjalną karę w wysokości 1,2 miliona złotych, która następnie została skorygowana do kwoty 0,6 miliona złotych.

W przypadku rezerwy na karę nałożoną przez UOKiK, w dniu 15 października 2018 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie Jednostki dominującej i utrzymał tym samym w całości zaskarżoną decyzję, w związku z czym w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły okoliczności, które powodowałyby konieczność aktualizacji utworzonej rezerwy w wysokości 14,2 milionów złotych.

Rezerwa na rekultywację

Rezerwa została utworzona na pokrycie przyszłych wydatków związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu. Szacunek rezerwy odpowiada wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych wydatków.

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia

Na dzień 31 grudnia 2017 roku rezerwa reprezentowała kwotę przewidywanej straty dotyczącej dwóch umów zakupowych, w przypadku których nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków z nich wynikających przewyższały przewidywane korzyści możliwe do uzyskania na mocy tych umów. W wyniku realizacji przedmiotowych umów w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku nastąpiło wykorzystanie rezerwy w wysokości 12,9 milionów złotych.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu VAT

Rezerwa dotyczy rozrachunków z Urzędem Kontroli Skarbowej w związku z toczącym się postępowaniem kontrolnym w spółce PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o. w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za okres od kwietnia 2013 roku do lipca 2013 roku. Wzrost pozycji wynika z naliczenia odsetek budżetowych.

5.8 Pozostałe rezerwy (cd.)

Inne rezerwy

Pozycja ta obejmuje głównie rezerwy utworzone na roszczenia sporne, sprawy sądowe i kary umowne w przypadku których wpływ środków pieniężnych związany z realizacją tych roszczeń jest bardziej prawdopodobny niż jego brak.

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej kwota pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2018 roku jak i na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowi najlepszy szacunek kwoty, której zapłata jest prawdopodobna. Szacunek ten opiera się na najlepszej wiedzy kierownictwa, dotychczasowym doświadczeniu oraz innych czynnikach, które w danej sytuacji uznawane są za najbardziej racjonalne.

5.9 Pozostałe zobowiązania

Stosowane zasady rachunkowości

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wpływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Pozostałe zobowiązania obejmują głównie rozrachunki publiczno-prawne, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, które wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Struktura pozostałych zobowiązań

	31/12/2018	31/12/2017
Zobowiązania finansowe		
Forwardy walutowe	0,2	-
Inne	-	0,3
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń (kaucje, wadia, gwarancje)	36,9	42,1
Zobowiązania publiczno-prawne	86,9	78,3
Rozrachunki z pracownikami	95,2	87,3
Otrzymane dotacje	2,6	6,0
Pozostałe rozrachunki	7,0	3,1
Rozliczenia z tytułu VAT	6,5	8,3
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0,3	1,6
Razem	235,6	227,0
Zobowiązania długoterminowe	1,8	0,3
Zobowiązania krótkoterminowe	233,8	226,7
Razem	235,6	227,0

6. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Stosowane zasady rachunkowości

Polityka rachunkowości obowiązująca od 1 stycznia 2018 roku

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

W momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe o charakterze dłużnym klasyfikuje się jako wyceniane:

- w zamortyzowanym koszcie,
- wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja odbywa się na podstawie:

- modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi,
- charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych, tj. czy przepływy pieniężne wynikające z umów obejmują wyłącznie płatności kapitału i odsetek. Charakterystykę i przeznaczenie aktywów finansowych określa się w chwili początkowego ujęcia.

6. Instrumenty finansowe I zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Stosowane zasady rachunkowości

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostającej do spłaty.

Do tej kategorii Grupa klasyfikuje głównie:

- a) należności handlowe,
- b) lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy,
- c) środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Różnice w polityce rachunkowości dotyczącej odpisów aktualizujących wartość należności handlowych zostały opisane w **Nocie 5.4**.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku oraz 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiadała aktywów finansowych o charakterze dłużnym wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane w późniejszych okresach w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik,
- b) zobowiązań powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania, lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania,
- c) umów gwarancji finansowych,
- d) zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy rynkowej,
- e) warunkowej zapłaty ujętej przez Grupę obejmującej w ramach połączenia przedsięwzięć, do której ma zastosowanie MSSF 3.

Wszystkie zobowiązania finansowe posiadane przez Grupę klasyfikowane są jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Dodatkowo, w ramach pozycji pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych Grupa prezentuje pochodne instrumenty finansowe typu forward. Instrumenty te stanowią zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. W momencie ustanowienia zabezpieczenia Grupa wyznacza powiązanie zabezpieczające. Efektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym jest ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach. Nieefektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym jest ujmowana w wyniku finansowym okresu, chyba że jest nieistotna wartościowo. Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zyski/straty związane z wyceną instrumentu zabezpieczającego ujmuje się wyniku finansowym w momencie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy. Grupa usuwa ze sprawozdania z sytuacji finansowej składnik aktywów finansowych tylko w przypadku, gdy prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez ten składnik wygasną lub gdy przeniosła dany składnik aktywów oraz wszystkie związane z nim rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z praw własności na inną jednostkę.

Polityka rachunkowości obowiązująca do 31 grudnia 2017 roku

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Grupa w ramach pozostałych aktywów finansowych prezentowała następujące kategorie:

a) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niepochodne instrumenty finansowe o stałych lub możliwych do określenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Grupa do pożyczek i należności klasyfikowała: środki pieniężne i ich ekwiwalenty, lokaty bankowe z terminem zapadalności powyżej trzech miesięcy, należności handlowe oraz należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości, z wyjątkiem tych aktywów, dla których efekt dyskontowania jest niematerialny.

b) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS)

W Grupie aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży były inwestycje kapitałowe nienotowane na aktywnym rynku, które wyceniane były w koszcie pomniejszonym o odpisy z tytułu utraty wartości.

Poza zmianami wynikającymi z różnic w klasyfikacji aktywów finansowych, zmiany metodologii tworzenia odpisów aktualizujących wartość należności handlowych, zmiany wyceny instrumentów kapitałowych w innych jednostkach nie było innych istotnych różnic w polityce rachunkowości obowiązującej od 1 stycznia 2018 roku mających wpływ na niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe.

6.1 Instrumenty finansowe

Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	Nota	31/12/2018	Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	31/12/2017
Instrumenty finansowe zabezpieczające			Instrumenty finansowe zabezpieczające	
Instrumenty pochodne	<i>Nota 5.5</i>	3,5	Instrumenty pochodne	12,1
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody			Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Inwestycje w instrumenty kapitałowe	<i>Nota 5.5</i>	6,8	Udziały w spółkach nienotowanych	7,3
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu			Pożyczki i należności	
Należności handlowe	<i>Nota 5.4</i>	685,3	Należności handlowe	688,8
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych		-	Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	0,1
Udzielone pożyczki		-	Udzielone pożyczki	1,1
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy		201,1	Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	253,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>Nota 4.4</i>	447,3	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	516,8
Razem		1 344,0		1 480,0

Zobowiązania finansowe w podziale na kategorie i klasy	Nota	31/12/2018	31/12/2017
Instrumenty finansowe zabezpieczające			
Instrumenty pochodne	<i>Nota 5.9</i>	0,2	0,3
Kredyty bankowe i pożyczki	<i>Nota 4.1</i>	468,1	494,3
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu			
Kredyty bankowe i pożyczki	<i>Nota 4.1</i>	863,7	1 068,0
Zobowiązania handlowe		499,9	447,2
Zobowiązania inwestycyjne	<i>Nota 5.6</i>	287,4	79,1
Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9 / MSR 39	<i>Nota 4.1</i>	95,2	139,1
Razem		2 214,5	2 228,0

Odpisy aktualizujące wartość udziałów w spółkach nienotowanych oraz należności handlowych zostały opisane odpowiednio w **Notach 5.5** oraz **5.4** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Rachunkowość zabezpieczeń

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku Grupa stosowała rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Celem podjętych działań zabezpieczających było ograniczenie wpływu ryzyka kursowego pary walut EUR/PLN na przyszłe przepływy pieniężne. Pozycję zabezpieczaną stanowią wysoce prawdopodobne przyszłe przepływy pieniężne wyrażone w EUR.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Jednostka dominująca ustanowiła następujące instrumenty zabezpieczające:

- kredyty inwestycyjne denominowane w EUR. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do sierpnia 2031 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego wynosiła 108,9 milionów EUR stanowiąca równowartość 468,1 milionów złotych.
- walutowe kontrakty forward. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do grudnia 2020 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość aktywów oraz zobowiązań z tytułu wyceny instrumentu zabezpieczającego wynosiła odpowiednio 3,5 milionów złotych oraz 0,2 miliona złotych.

Pozycja obejmuje również wycenę w jednostce zależnej instrumentów zabezpieczających w postaci walutowych kontraktów forward na parze walut EUR/PLN będących zabezpieczeniem przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do listopada 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość aktywów z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających wynosiła 0,3 miliona złotych.

6.1 Instrumenty finansowe (cd.)

Hierarchia wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2018 roku instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej były kontrakty walutowe forward oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe.

	31/12/2018		31/12/2017
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2
Aktywa			
Instrumenty pochodne - kontrakty walutowe forward	3,5	-	12,1
Inwestycje w instrumenty kapitałowe - udziały w spółkach nienotowanych	-	6,8	-
Zobowiązania			
Instrumenty pochodne - kontrakty walutowe forward	0,2	-	-
Instrumenty pochodne - kontrakty IRS	-	-	0,3

Metody wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

a) Kontrakty walutowe forward

Wartość godziwa forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap.

b) Inwestycje w instrumenty finansowe

Pozycja obejmuje głównie udziały w spółce Euroterminal Sławków Sp. z o.o. w kwocie 4,9 milionów złotych, których wartość została oszacowana przez niezależnego doradcę przy użyciu zmodyfikowanej metody szwajcarskiej. Metoda szwajcarska należy do mieszanych metod wyceny, tzn. łączy w sobie aspekt wartości majątku oraz zdolność do generowania przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość przedsiębiorstwa w metodzie szwajcarskiej jest średnią ważoną wartości wyznaczonych metodą majątkową i dochodową. W metodzie tej większą wagę przyznaje się wartości wyznaczonej metodą dochodową (2 razy większą). Przyjęcie metody szwajcarskiej jest uzasadnione ze względu na fakt, iż Euroterminal Sławków Sp. z o.o. posiada umiarkowaną zdolność do generowania zysków w przyszłości, a z drugiej strony posiada istotne aktywa w postaci gruntów i nieruchomości.

c) Kontrakty IRS

Wartość godziwa transakcji terminowych na stopę procentową ustalana była w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Wartość godziwa była kalkulowana i dyskontowana przez bank według WIBOR 1M.

d) Pozostałe instrumenty finansowe

Dla kategorii instrumentów finansowych, które na dzień bilansowy nie są wyceniane w wartości godziwej, Grupa nie ujawnia wartości godziwej ze względu na fakt, że wartość godziwa tych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku nie odbiegała istotnie od ich wartości prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zmiana wyceny instrumentów finansowych dla Poziomu 3 hierarchii wartości godziwej

	2018	2017
Stan na początek okresu sprawozdawczego (zbadane)	-	118,7
Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9	6,2	-
Stan na początek okresu sprawozdawczego (przekształcone)	6,2	118,7
Nabycie udziałów	1,0	-
Sprzedaż udziałów	(0,4)	-
(Zyski) / straty z przeszacowania	-	(4,7)
Rozliczenie opcji put na udziały niedające kontroli	-	(114,0)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	6,8	-

Dane na dzień 1 stycznia 2018 roku zostały przekształcone w związku z wdrożeniem MSSF 9, co opisano w **Nocie 1.3 i 1.5** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 oraz 31 grudnia 2017 nie wystąpiły transfery pomiędzy poziomem 2 i 3 w hierarchii wartości godziwej.

6.1 Instrumenty finansowe (cd.)

Przychody, koszty, zyski i straty zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów według kategorii instrumentów finansowych

2018	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Inwestycje w instrumenty kapitałowe	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	0,3	-	-	-	0,3
Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	(3,0)	-	15,2	(25,0)	(5,8)	(18,6)
Różnice kursowe	-	-	4,2	(2,6)	(1,0)	0,6
Odpisy aktualizujące / aktualizacja wartości	-	-	3,0	-	-	3,0
Koszty transakcyjne związane z kredytami	-	-	-	(1,6)	-	(1,6)
Zysk / (strata) ze zbycia inwestycji	-	5,0	-	-	-	5,0
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	7,0	-	-	-	-	7,0
Zysk / (strata) brutto	4,0	5,3	22,4	(29,2)	(6,8)	(4,3)
Zmiana wyceny	(23,4)	-	-	-	-	(23,4)
Pozostałe całkowite dochody	(23,4)	-	-	-	-	(23,4)

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygował wartość przychodów z tytułu umów z klientami w kwocie 7,3 milionów złotych oraz kosztów finansowych w zakresie odsetek od zobowiązań leasingu finansowego w kwocie (0,3) miliona złotych.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku pozycja zmiana wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających ujęta w pozostałych całkowitych dochodach obejmuje zmianę wyceny instrumentów pochodnych w kwocie (8,5) milionów złotych oraz kredytów bankowych w kwocie (14,9) milionów złotych, które są ujmowane w ramach stosowanej przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń.

6.1 Instrumenty finansowe (cd.)

2017	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	0,3	-	-	-	-	0,3
Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	(1,2)	-	14,1	-	(28,7)	(6,1)	(21,9)
Różnice kursowe	0,7	-	(16,1)	-	6,6	5,7	(3,1)
Odpisy aktualizujące / aktualizacja wartości	0,1	-	(6,3)	4,7	-	-	(1,5)
Koszty transakcyjne związane z kredytami	-	-	-	-	(1,7)	-	(1,7)
Zysk / (strata) ze zbycia inwestycji	-	(0,2)	-	-	-	-	(0,2)
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	8,0	-	-	-	-	-	8,0
Zysk / (strata) brutto	7,6	0,1	(8,3)	4,7	(23,8)	(0,4)	(20,1)
Zmiana wyceny	27,9	-	-	-	-	-	27,9
Pozostałe całkowite dochody	27,9	-	-	-	-	-	27,9

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygował wartość przychodów z tytułu umów z klientami w kwocie 8,9 milionów złotych oraz kosztów finansowych w zakresie odsetek od zobowiązań leasingu finansowego w kwocie (0,9) miliona złotych.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 pozycja zmiana wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających ujęta w pozostałych całkowitych dochodach obejmuje zmianę wyceny instrumentów pochodnych w kwocie 12,7 milionów złotych oraz kredytów bankowych w kwocie 15,2 milionów złotych, które są ujmowane w ramach stosowanej przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń.

6.1 Instrumenty finansowe (cd.)

Kompensata aktywów finansowych

31/12/2018	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	Wartość netto aktywów Finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej - otrzymane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Należności handlowe	685,3	685,3	(4,4)	680,9
Razem	685,3	685,3	(4,4)	680,9

31/12/2017	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	Wartość netto aktywów Finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej - otrzymane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Należności handlowe	688,8	688,8	(5,4)	683,4
Razem	688,8	688,8	(5,4)	683,4

Kompensata zobowiązań finansowych

31/12/2018	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartość netto zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej - przekazane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Zobowiązania handlowe	499,9	499,9	(0,7)	499,2
Razem	499,9	499,9	(0,7)	499,2

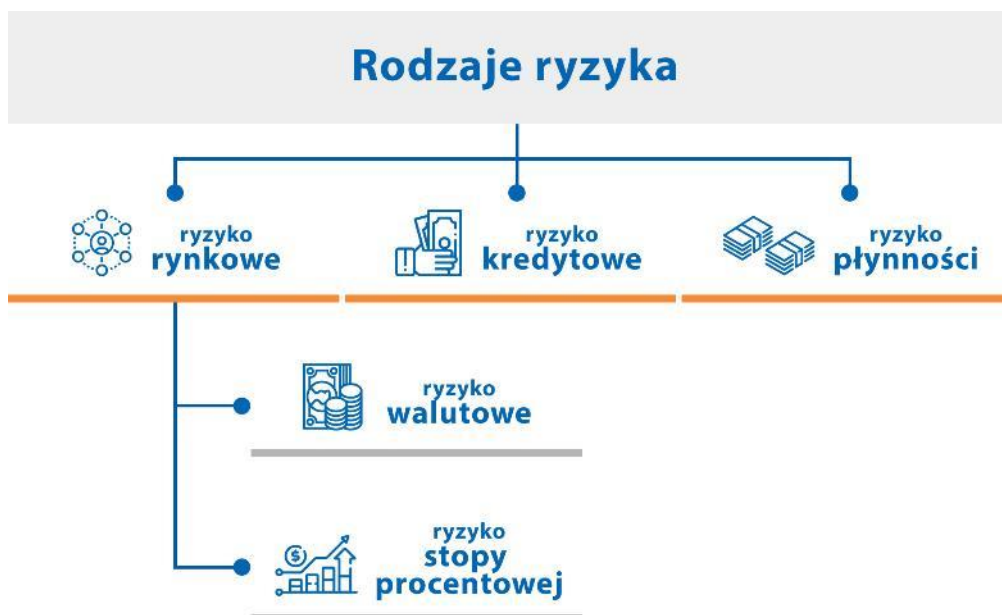
31/12/2017	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartość netto zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej - przekazane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Zobowiązania handlowe	447,2	447,2	(1,5)	445,7
Razem	447,2	447,2	(1,5)	445,7

Zaprezentowane w powyższych tabelach wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zabezpieczające należności handlowe ujęte są w ramach pozostałych zobowiązań, natomiast wartości zabezpieczające zobowiązania handlowe ujęte są w ramach pozostałych aktywów.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

W latach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupa narażona była na następujące typy ryzyka finansowego:

Ryzyko rynkowe

Grupa narażona jest na ryzyka rynkowe związane z kursami walutowymi oraz stopami procentowymi. Celem procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie niepożądanych wpływów zmian czynników ryzyka rynkowego na przepływy pieniężne oraz wyniki w krótkim i średnim horyzoncie czasowym. Grupa zarządza ryzykami rynkowymi wynikającymi z powyższych czynników w oparciu o wewnętrzne procedury, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy.

Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są realizowane poprzez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Zarządu Jednostki dominującej. Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się za pomocą opracowanych strategii, z częściowym wykorzystaniem instrumentów pochodnych. Instrumenty pochodne wykorzystywane są wyłącznie do ograniczenia ryzyka zmian wartości bilansowych i ryzyka zmian przepływów pieniężnych. Transakcje zawierane są wyłącznie z wiarygodnymi partnerami, dopuszczonymi do udziału w transakcjach w wyniku zastosowania wewnętrznych procedur i podpisania odpowiednich dokumentacji.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa narażona była na ryzyko walutowe dotyczące głównie denominowanych w walutach obcych należności handlowych, zobowiązań z tytułu kredytów oraz zobowiązań z tytułu leasingu.

W wyniku przeprowadzanej na dzień bilansowy wyceny należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, a także wyniku bieżących realizacji rozliczeń w walutach obcych powstają dodatnie i ujemne różnice kursowe. Ich wartości ulegają wahaniom w okresie roku, co spowodowane jest zmianą kursów.

W ujęciu długoterminowym ryzyko wyceny zrównuje się z ryzykiem zmiany wartości przepływów, dlatego też to przepływy Grupy są przedmiotem działań zabezpieczających.

Dla kursu EUR/PLN występuje częściowy naturalny hedging, ze względu na fakt, iż przychody ze sprzedaży w walucie EUR są częściowo równoważone przez koszty w tej samej walucie. Celem stosowania przez Grupę transakcji zarządzania ryzykiem walutowym jest zabezpieczenie wolnej ekspozycji netto narażonej na zmianę wartości w PLN. W ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń Grupa stosowała w latach 2017 - 2018 transakcje terminowe typu forward na parze walutowej EUR/PLN oraz ustanowiła powiązania zabezpieczające pomiędzy przepływami wynikającymi z kredytów bankowych denominowanych w EUR a przyszłymi wysoce prawdopodobnymi przepływami pieniężnymi z działalności operacyjnej wyrażonych w EUR.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Pozycje w walutach

31/12/2018	łączna wartość pozycji w PLN	EUR/PLN		CZK/PLN		CHF/PLN	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
AKTYWA							
Aktywa trwałe							
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	0,8	16,9	0,8	-	-	-	-
Aktywa obrotowe							
Należności handlowe	202,9	29,8	128,3	440,4	73,7	0,2	0,9
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	2,7	45,5	2,7	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	125,7	14,0	60,1	392,2	65,6	-	-
Razem	332,1	106,2	191,9	832,6	139,3	0,2	0,9
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	526,3	110,2	473,6	314,8	52,7	-	-
Zobowiązania inwestycyjne	0,7	0,1	0,4	1,9	0,3	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	71,4	16,1	69,1	14,0	2,3	-	-
Zobowiązania handlowe	165,5	14,8	63,8	588,9	98,5	0,8	3,2
Pozostałe zobowiązania – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	0,2	8,8	0,2	-	-	-	-
Razem	764,1	150,0	607,1	919,6	153,8	0,8	3,2
Pozycja walutowa netto	(432,0)	(43,8)	(415,2)	(87,0)	(14,5)	(0,6)	(2,3)

31/12/2017	łączna wartość pozycji w PLN	EUR/PLN		CZK/PLN		CHF/PLN	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
AKTYWA							
Aktywa trwałe							
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	2,6	19,2	2,6	-	-	-	-
Aktywa obrotowe							
Należności handlowe	212,8	33,6	140,0	434,9	71,0	0,5	1,8
Pozostałe aktywa:							
kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	9,5	37,9	9,5	-	-	-	-
inne aktywa	1,1	0,3	1,1	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	163,1	21,8	90,9	442,1	72,1	-	0,1
Razem	389,1	112,8	244,1	877,0	143,1	0,5	1,9
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	576,4	125,4	523,1	326,6	53,3	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	93,6	21,7	90,5	18,9	3,1	-	-
Zobowiązania handlowe	187,9	21,6	90,0	580,9	94,8	0,9	3,1
Razem	857,9	168,7	703,6	926,4	151,2	0,9	3,1
Pozycja walutowa netto	(468,8)	(55,9)	(459,5)	(49,4)	(8,1)	(0,4)	(1,2)

⁽¹⁾ W powyższych tabelach w pozycji aktywa finansowe / pozostałe zobowiązania finansowe w kolumnie dotyczącej waluty (EUR) zaprezentowana jest kwota ekspozycji Grupy w transakcjach terminowych typu forward, natomiast kolumna waluty (PLN) odpowiada wycenie wartości godziwej instrumentów pochodnych w PLN.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na zmiany kursów pary walutowej EUR/PLN, CHF/PLN, CZK/PLN, w związku z jej działalnością operacyjną i finansową. Odchylenia kursów skalkulowano na podstawie średnich zmienności poszczególnych kursów walut w badanym okresie. Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych a ich potencjalną wartością przy założonych zmianach kursów walut. Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w latach 2017-2018.

31/12/2018	wartość pozycji w PLN	Ryzyko walutowe							
		EUR/PLN				CZK/PLN		CHF/PLN	
		wpływ na wynik		wpływ na pozostałe całkowite dochody		wpływ na pozostałe całkowite dochody		wpływ na wynik	
		+6%	-6%	+6%	-6%	+4%	-4%	+9%	-9%
AKTYWA									
Aktywa trwałe									
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward	0,8	-	-	(4,4)	4,4	-	-	-	-
Aktywa obrotowe									
Należności handlowe	202,9	7,7	(7,7)	-	-	2,9	(2,9)	0,1	(0,1)
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward	2,7	-	-	(11,8)	11,8	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	125,7	3,6	(3,6)	-	-	2,6	(2,6)	-	-
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA									
Zobowiązania długoterminowe									
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	526,3	(2,8)	2,8	(25,6)	25,6	(2,1)	2,1	-	-
Zobowiązania inwestycyjne	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe									
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	71,4	(1,6)	1,6	(2,5)	2,5	(0,1)	0,1	-	-
Zobowiązania handlowe	165,5	(3,8)	3,8	-	-	(3,9)	3,9	(0,3)	0,3
Pozostałe zobowiązania – kontrakty walutowe forward	0,2	-	-	(2,3)	2,3	-	-	-	-
Łączny efekt brutto		3,1	(3,1)	(46,6)	46,6	(0,6)	0,6	(0,2)	0,2

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

31/12/2017	wartość pozycji w PLN	Ryzyko walutowe							
		EUR/PLN				CZK/PLN		CHF/PLN	
		wpływ na wynik		wpływ na pozostałe całkowite dochody		wpływ na pozostałe całkowite dochody		wpływ na wynik	
		+5%	-5%	+5%	-5%	+5%	-5%	+5%	-5%
AKTYWA									
Aktywa trwałe									
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward	2,6	-	-	(7,3)	7,3	-	-	-	-
Aktywa obrotowe									
Należności handlowe	212,8	7,0	(7,0)	-	-	3,5	(3,5)	0,1	(0,1)
Pozostałe aktywa:									
kontrakty walutowe forward	9,5	-	-	(12,0)	12,0	-	-	-	-
inne aktywa	1,1	0,1	(0,1)	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	163,1	4,5	(4,5)	-	-	3,6	(3,6)	-	-
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA									
Zobowiązania długoterminowe									
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	576,4	(1,7)	1,7	(22,7)	22,7	(2,7)	2,7	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe									
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	93,6	(1,7)	1,7	(2,8)	2,8	(0,2)	0,2	-	-
Zobowiązania handlowe	187,9	(4,5)	4,5	-	-	(4,7)	4,7	-	-
Łączny efekt brutto		3,7	(3,7)	(44,8)	44,8	(0,5)	0,5	0,1	(0,1)

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Terminowe transakcje walutowe

Do zarządzania ryzykiem kursowym w 2018 i 2017 roku stosowano terminowe transakcje typu forward na parze EUR/PLN (sprzedaż oraz zakup waluty).

Zestawienie walutowych kontraktów forward niezrealizowanych

Stan na 31/12/2018

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kwota w walucie zmiennej	Wartość godziwa aktywów	Wartość godziwa zobowiązań
Santander	forward	05/2017 – 12/2018	01/2019 – 02/2020	EUR/PLN	9,2	40,3	0,3	-
mBank	forward	01/2017 – 12/2018	01/2019 – 12/2020	EUR/PLN	16,9	75,0	0,9	0,1
Pekao	forward	06/2017 – 12/2018	01/2019 – 08/2020	EUR/PLN	16,4	72,3	0,8	-
PKO BP	forward	01/2017 – 11/2018	01/2019 – 11/2020	EUR/PLN	25,5	112,7	1,3	0,1
Credit Agricole	forward	02/2017 – 07/2018	01/2019 – 06/2020	EUR/PLN	3,2	14,2	0,2	-
Razem					71,2	314,5	3,5	0,2

Stan na 31/12/2017

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kwota w walucie zmiennej	Wartość godziwa aktywów
BZ WBK	forward	06/2016 - 10/2017	01/2018 - 10/2019	EUR/PLN	2,6	11,5	0,7
mBank	forward	11/2016 - 12/2017	01/2018 - 12/2019	EUR/PLN	12,9	56,9	2,1
Pekao	forward	06/2016 - 10/2017	01/2018 - 10/2019	EUR/PLN	15,1	67,0	3,4
PKO BP	forward	05/2016 - 12/2017	01/2018 - 12/2019	EUR/PLN	20,9	93,6	4,8
RCB	forward	10/2016 - 11/2016	01/2018 - 11/2018	EUR/PLN	1,0	4,5	0,3
Credit Agricole	forward	01/2017 - 12/2017	07/2018 - 12/2019	EUR/PLN	4,6	20,5	0,8
Razem					57,1	254,0	12,1

Zarządzanie ryzykiem stóp procentowych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z kredytów bankowych, umów leasingowych opartych o zmienne stopy procentowe. Odsetki od umów leasingowych naliczane były według stóp referencyjnych powiększonych o marżę finansującego. Stopą referencyjną dla umów leasingowych denominowanych w EUR jest EURIBOR 6M natomiast dla umów zawartych w PLN – WIBOR 1M. Odsetki od umów kredytowych naliczane były według stopy referencyjnej WIBOR 1M i 3M, EURIBOR 3M oraz PRIBOR 3M powiększonych o marżę banków. Ryzyko stopy procentowej w umowach kredytowych i leasingowych realizuje się poprzez waloryzację rat w okresach miesięcznych, kwartalnych i półrocznych, w zależności od umowy.

Do maja 2018 roku Grupa stosowała transakcje zarządzania ryzykiem stopy procentowej IRS, jako zabezpieczenie wahań stóp procentowych dla części zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Posiadane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2018 roku środki pieniężne stanowiły głównie lokaty bankowe o stałym oprocentowaniu, które były zawierane w horyzoncie czasowym uzależnionym od potrzeb płynnościowych Grupy. W przyszłych okresach w wyniku zmian oprocentowania lokat, pozycja środków pieniężnych może być narażona na ryzyko zmian stóp procentowych.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Instrumenty finansowe w podziale na rodzaj oprocentowania

Aktywa finansowe	31/12/2018		31/12/2017		Razem
	Oprocentowane		Oprocentowane		
	wg stałej stopy	wg zmiennej stopy	wg stałej stopy	wg zmiennej stopy	
Udzielone pożyczki	-	-	0,8	0,3	1,1
Lokaty bankowe	201,1	-	253,8	-	253,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	447,3	-	516,8	-	516,8
Razem	648,4	-	771,4	0,3	771,7

Zobowiązania finansowe	31/12/2018			31/12/2017		
	Oprocentowane		Razem	Oprocentowane		Razem
	wg stałej stopy	wg zmiennej stopy		wg stałej stopy	wg zmiennej stopy	
Instrumenty pochodne	-	-	-	0,3	-	0,3
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	75,6	1 351,4	1 427,0	98,8	1 602,6	1 701,4
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	235,1	-	235,1	0,6	-	0,6
Razem	310,7	1 351,4	1 662,1	99,7	1 602,6	1 702,3

Wrażliwość na wahania stóp procentowych

Przedstawione poniżej analizy wrażliwości oparto o stopień narażenia na ryzyko stóp procentowych instrumentów finansowych na dzień bilansowy. W przypadku zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym zakłada się na potrzeby analizy, że kwota zobowiązań niespłaconych na dzień bilansowy będzie niezapłacona przez cały rok. Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych głównie dla WIBOR, EURIBOR i PRIBOR. Odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji średnich wahań stóp procentowych. Przedstawiona poniżej analiza wrażliwości nie obejmuje naliczonych na dzień bilansowy odsetek. Wyniki analizy przedstawiono jako efekt brutto (przed podatkiem).

31/12/2018	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej					
		WIBOR		EURIBOR		PRIBOR	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 50 pb	- 50 pb	+ 50 pb	- 50 pb	+ 50 pb	- 50 pb
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 106,2	(3,2)	3,2	(2,1)	2,1	(0,4)	0,4
Zobowiązania krótkoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	244,5	(1,0)	1,0	(0,2)	0,2	-	-
Łączny efekt brutto		(4,2)	4,2	(2,3)	2,3	(0,4)	0,4

31/12/2017	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej					
		WIBOR		EURIBOR		PRIBOR	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 50 pb	- 50 pb	+ 50 pb	- 50 pb	+ 50 pb	- 50 pb
AKTYWA							
Pozostałe aktywa	0,3	-	-	-	-	-	-
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 332,0	(4,2)	4,2	(2,3)	2,3	(0,3)	0,3
Zobowiązania krótkoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	269,8	(1,0)	1,0	-	-	-	-
Łączny efekt brutto		(5,2)	5,2	(2,3)	2,3	(0,3)	0,3

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Poniższa tabela przedstawia pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej narażone na ryzyko kredytowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych:

	31/12/2018	31/12/2017
Należności handlowe	685,3	688,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	447,3	516,8
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	201,1	253,8
Pozostałe aktywa finansowe	-	1,1
Razem	1 333,7	1 460,5

Grupa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za zrealizowane usługi. W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego Grupa zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę oceny wiarygodności kredytowej klienta. Ocena ta jest przeprowadzana w stosunku do wszystkich klientów, którzy korzystają z odroczonego terminu płatności. Grupa w ramach wewnętrznej polityki warunkuje stosowanie odroczonego terminu płatności, w przypadku akceptowalnej kondycji kontrahenta oraz pozytywnej historii współpracy.

Koncentracja ryzyka związanego z należnościami handlowymi jest ograniczona ze względu na dużą liczbę kontrahentów z kredytem kupieckim rozproszonych w różnych sektorach gospodarki.

Struktura podmiotowa należności handlowych

	31/12/2018	31/12/2017
Grupa podmiotów związanych z największym kontrahentem zewnętrznym	7,4%	8,8%
Podmioty powiązane z Grupy PKP	0,8%	0,7%
Pozostałe podmioty powiązane ze Skarbem Państwa	25,6%	22,3%
Pozostałe podmioty	66,2%	68,2%
Razem	100,0%	100,0%

Ponadto w celu zmniejszenia ryzyka nieodzyskania należności handlowych Grupa przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenie w postaci między innymi: ubezpieczenia należności, gwarancji bankowych / ubezpieczeniowych, cesji z kontraktów, blokad na rachunkach bankowych oraz weksli. Na dzień 31 grudnia 2018 roku 12,0% należności handlowych było zabezpieczonych.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest uważane jako niskie. Wszystkie podmioty, w których Grupa lokuje wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe, banki zagraniczne oraz oddziały banków zagranicznych o wysokiej wiarygodności kredytowej. Koncentracja ryzyka związanego z posiadanymi środkami pieniężnymi oraz lokatami bankowymi powyżej 3 miesięcy została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Bank	Agencja ratingowa	Rating	31/12/2018
Bank A	Fitch	A-	27,9%
Bank B	Moody's	A2	21,9%
Bank C	Moody's	Baa1	15,5%
Bank D	Moody's	Baa1	7,9%
Bank E	Moody's	Baa2	7,8%
Bank F	Moody's	A2	7,7%
Pozostałe			11,3%
Razem			100,0%

7. Noty pozostałe

7.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje ze Skarbem Państwa oraz pozostałymi podmiotami z nim powiązanymi

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku oraz w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku Skarb Państwa był dla Grupy PKP CARGO podmiotem dominującym wyższego szczebla. W związku z powyższym wszystkie spółki należące do Skarbu Państwa (bezpośrednio i pośrednio) są podmiotami powiązanymi z Grupą i są prezentowane w podziale na podmioty powiązane z Grupy PKP oraz pozostałe podmioty powiązane ze Skarbem Państwa. Zarząd Jednostki dominującej ujawnił w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym transakcje z istotnymi podmiotami powiązanymi, które zostały zidentyfikowane jako podmioty powiązane na podstawie jego najlepszej wiedzy.

7.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi (cd.)

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku oraz w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 roku nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych pomiędzy Grupą PKP CARGO a Skarbem Państwa oraz pozostałymi podmiotami z nim powiązаныmi, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę. W okresach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym najistotniejszymi odbiorcami Grupy będącymi pozostałymi podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa były podmioty z następujących grup kapitałowych: ENEA, JSW, PGE, Azoty oraz PGG. W okresach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym nie odnotowano natomiast transakcji zakupu od pozostałych podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa, które byłyby istotne wartościowo.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi z Grupy PKP

W okresie objętym niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupa zawarła następujące transakcje handlowe z podmiotami powiązаныmi z Grupy PKP:

	2018		31/12/2018	
	Sprzedaż podmiotom powiązаныm	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostka dominująca	0,4	71,1	1,4	9,6
Jednostki zależne / współzależne - niekonsolidowane	9,2	14,4	2,6	1,5
Jednostki stowarzyszone	1,7	0,3	-	-
Pozostałe podmioty powiązane z Grupy PKP	12,9	721,3	1,9	63,3

	2017		31/12/2017	
	Sprzedaż podmiotom powiązаныm	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostka dominująca	0,4	68,5	1,3	8,0
Jednostki zależne / współzależne - niekonsolidowane	9,5	15,3	1,2	1,6
Jednostki stowarzyszone	2,5	0,5	0,2	-
Pozostałe podmioty powiązane z Grupy PKP	26,4	692,4	2,5	60,9

Transakcje zakupowe z jednostką dominującą (PKP S.A.) dotyczą w szczególności dzierżawy i najmu nieruchomości, dostawy mediów oraz usług w zakresie medycyny pracy.

W ramach Grupy Kapitałowej PKP CARGO transakcje sprzedaży obejmowały m.in. usługi przewozu towarów, dzierżawę urządzeń, poddzierżawę nieruchomości. Transakcje zakupu obejmowały m. in. utrzymanie i naprawę taboru kolejowego, usługi spedycyjne, usługi przeładunkowe, przewozy intermodalne.

Transakcje sprzedaży z pozostałymi podmiotami powiązаныmi Grupy PKP obejmowały m.in. obsługę trakcyjną pociągów, wynajem lokomotyw wraz z obsługą, usługi w zakresie przeprowadzania rozliczeń finansowych z obcymi kolejowymi przedsiębiorstwami przewozowymi, usługi w zakresie utrzymania taboru kolejowego, podnajem nieruchomości. Transakcje zakupu obejmowały między innymi dostęp do infrastruktury kolejowej, dzierżawę nieruchomości, dostawę mediów, utrzymanie urządzeń zabezpieczenia ruchu kolejowego, zakup usług utrzymania sieci, eksploatację systemów informatycznych.

Pożyczki udzielone / zaciągnięte od podmiotów powiązanych

	31/12/2018	31/12/2017
Pożyczki udzielone podmiotom powiązаныm	-	1,1
Pożyczki otrzymane od podmiotów powiązanych	1,4	1,3

Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego

Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego zaprezentowane w niniejszej notce obejmują kwoty wypłaconych świadczeń w danym okresie.

Wynagrodzenia Członków Zarządu	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	2018	2017	2018	2017
Świadczenia krótkoterminowe	2,4	2,4	6,5	8,8
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0,5	1,1	3,1	0,8
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0,1	0,4	0,1	0,3
Razem	3,0	3,9	9,7	9,9

7.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi (cd.)

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	2018	2017	2018	2017
Świadczenia krótkoterminowe	1,0	1,1	1,2	1,5
Razem	1,0	1,1	1,2	1,5

Wynagrodzenia pozostałych członków kluczowego personelu kierowniczego	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	2018	2017	2018	2017
Świadczenia krótkoterminowe	6,4	6,2	20,8	19,3
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0,7	1,1	1,2	0,5
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0,1	0,5	0,2	0,1
Razem	7,2	7,8	22,2	19,9

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku członkowie kluczowego personelu kierowniczego Jednostki dominującej jak i spółek zależnych Grupy PKP CARGO nie zawierali z Grupą żadnych transakcji w zakresie pożyczek oraz gwarancji.

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązаныmi były dokonywane na warunkach rynkowych.

7.2 Umowy leasingu operacyjnego
Grupa jako leasingobiorca

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku umowy leasingu operacyjnego obejmowały głównie umowy dzierżawy nieruchomości, wagonów towarowych oraz lokomotyw. Kluczowe umowy dzierżawy nieruchomości są zawarte na okres długoterminowy z możliwością ich wcześniejszego wypowiedzenia w określonych terminach umownych. Okres obowiązywania umów dzierżawy wagonów towarowych oraz lokomotyw przypada na lata 2019 - 2023, w zależności od umowy.

Grupa jako przyszłe minimalne opłaty leasingowe prezentuje opłaty, do zapłaty których zobowiązana jest w okresie wypowiedzenia tych umów, jeżeli umowa zawiera taką możliwość.

Opłaty leasingowe ujęte jako koszt danego okresu

	2018	2017
Minimalne opłaty leasingowe	160,2	126,4
Opłaty otrzymane z tytułu podnajmu (subleasing)	(4,8)	(2,4)
Razem	155,4	124,0

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego

	2018	2017
Do roku	109,0	71,9
Od 1 roku do 5 lat	79,6	66,4
Ponad 5 lat	2,1	7,1
Razem	190,7	145,4

7.3 Zobowiązania do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe

Struktura zobowiązań do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe

	31/12/2018	31/12/2017
Zobowiązania umowne z tytułu nabycia niefinansowych aktywów trwałych	538,4	23,9
Razem	538,4	23,9

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość przyszłych zobowiązań inwestycyjnych Grupy obejmowała głównie zobowiązania wynikające z:

- umowy zawartej ze spółką NEWAG S.A. na modernizację 60 lokomotyw serii SM48, z okresem realizacji do maja 2021 roku. Umowa jest w trakcie realizacji, a pozostała do realizacji wartość umowy wynosiła na dzień 31 grudnia 2018 roku 260,7 milionów złotych,
- umowy zawartej ze spółką Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. na wykonanie napraw na piątym poziomie utrzymania 38 lokomotyw serii ST44 o łącznej wartości 176,3 milionów złotych, z okresem realizacji od stycznia 2019 roku do września 2020 roku.

Pozostała część zobowiązań inwestycyjnych Grupy dotyczyła głównie umowy na zakup wagonów o wartości 47,4 milionów złotych, umów na naprawy i przeglądy okresowe wagonów o wartości 27,6 milionów złotych oraz umowy na rozbudowę terminala przeładunkowego w Paskowie o wartości 19,7 milionów złotych.

W dniu 28 stycznia 2019 roku Jednostka dominująca zawarła z konsorcjum firm Siemens Mobility Sp. z o.o. oraz Siemens Mobility GmbH aneks dotyczący skorzystania z określonego w umowie i przysługującego Jednostce dominującej prawa opcji zwiększenia przedmiotu dostawy o dostawę 5 sztuk fabrycznie nowych lokomotyw wielosystemowych Siemens VECTRON wraz ze świadczeniem usług dodatkowych. Harmonogram zakłada dostawę 3 sztuk lokomotyw w terminie do lipca 2019 roku oraz 2 sztuk lokomotyw w terminie do stycznia 2020 roku. Łączna szacunkowa wartość aneksu wynosi około 26 milionów euro netto, co stanowi równowartość 111,8 milionów złotych.

7.4 Zobowiązania warunkowe

Stosowane zasady rachunkowości

Zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ani sprawozdaniu z wyniku i całkowitych dochodów, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomicznych w celu wypełnienia zobowiązania lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Pozycje zobowiązań warunkowych objęte istotnymi szacunkami dotyczą roszczeń zgłoszonych wobec Grupy dochodzonych na drodze sądowej. Decyzja co do ujęcia danego roszczenia jako rezerwy bądź zobowiązania warunkowego jest uzależniona od oceny prawdopodobieństwa przegrania postępowania sądowego określonego przez wewnętrzne służby prawne lub zewnętrzne kancelarie prawne. Ocena szacunku może ulec zmianie w kolejnych okresach, w wyniku zaistnienia zdarzeń przyszłych, a tym samym może wystąpić konieczność rozpoznania

rezerwy i obciążenia wyniku finansowego Grupy

Struktura zobowiązań warunkowych

	31/12/2018	31/12/2017
Gwarancje wystawione na zlecenie Grupy	125,0	130,1
Pozostałe zobowiązania warunkowe	119,8	129,2
Razem	244,8	259,3

Gwarancje wystawione na zlecenie Grupy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa jako zobowiązania warunkowe ujmuje gwarancje wystawione przez banki oraz towarzystwa ubezpieczeniowe na zlecenie jednostek wchodzących w skład Grupy PKP CARGO. Pozycja obejmuje głównie gwarancje należytego wykonania umów handlowych, wadła oraz gwarancje celne.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

Pozycja obejmuje zgłoszone w ramach postępowań sądowych roszczenia wobec Grupy, w przypadku których prawdopodobieństwo wypływu środków pieniężnych oceniane jest jako niewielkie oraz roszczenia, w przypadku których nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego szacunku kwoty do zapłaty w przyszłości przez Grupę. Kwoty zaprezentowane w niniejszej notce odpowiadają wartościom pełnych roszczeń zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne.

7.5 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Aktywa stanowiące zabezpieczenie spłaty zobowiązań

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku Grupa posiadała aktywa, które stanowiły zabezpieczenie spłaty zobowiązań. Aktywa zabezpieczają głównie prawidłową realizację umów kredytowych. Kwoty ustanowionych zabezpieczeń ograniczone są do wysokości zobowiązania kredytowego aktualnego na dzień bilansowy.

Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań

	31/12/2018	31/12/2017
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	281,8	285,5
Zapasy	0,6	0,6
Należności handlowe	75,9	53,0
Środki pieniężne	4,4	0,9
Razem	362,7	340,0

7.6 Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 4 stycznia 2019 roku Jednostka dominująca zawarła umowy ze spółkami Grupy PGE na przewóz węgla i sorbentów wapiennych o łącznej maksymalnej masie 16,7 milionów ton. Umowy zostały zawarte na okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2021 roku. Szacunkowa maksymalna łączna wartość umów w okresie ich obowiązywania wynosi netto 541,2 milionów złotych.

Ponadto informacja o zdarzeniach po dacie bilansu została opisana w **Nocie 7.3** Niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Pozostałe zdarzenia, które wystąpiły po dniu bilansowym, zostały opisane w Sprawozdaniu Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej PKP CARGO za rok obrotowy 2018 w **Rozdziale 6.1**.

7.7 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki dominującej w dniu 20 marca 2019 roku.

Zarząd Jednostki dominującej

Czesław Warszewicz
Prezes Zarządu

Leszek Borowiec
Członek Zarządu

Grzegorz Fingas
Członek Zarządu

Witold Bawor
Członek Zarządu

Zenon Kozendra
Członek Zarządu

Warszawa, dnia 20 marca 2019 roku